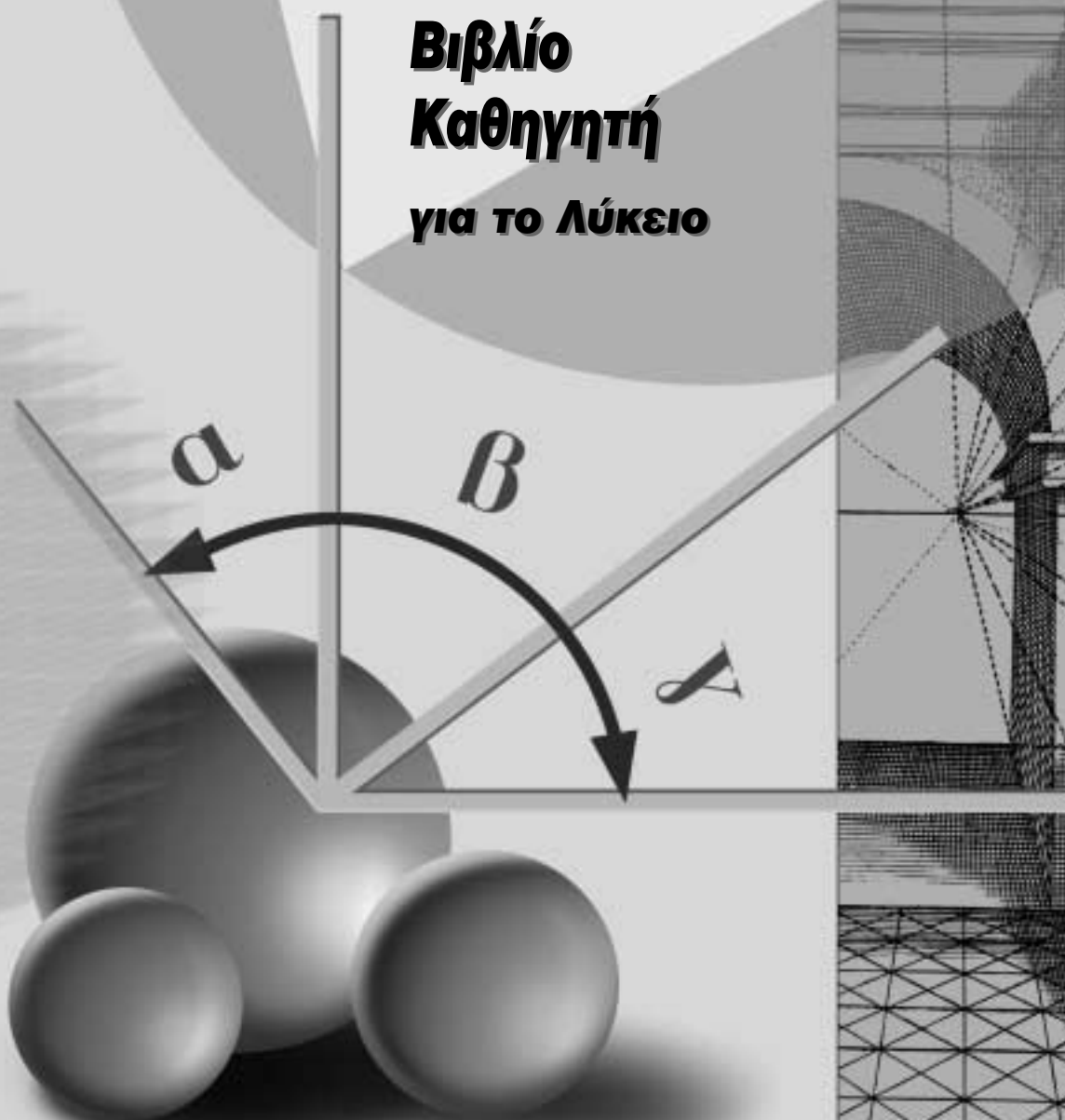

Cabri - geometry II

**Βιβλίο
Καθηγητή
για το Λύκειο**

Ινστιτούτο
Τεχνολογίας
Υπολογιστών

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ
inter@ctive

ΒΙΒΛΙΟ ΚΑΘΗΓΗΤΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΛΥΚΕΙΟ

CABRI – GEOMETRY II: ΒΙΒΛΙΟ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΛΥΚΕΙΟΥ

Συγγραφέας: Μαρία Κορδάκη

Το λογισμικό **Cabri – geometry II** είναι προϊόν του IMAG (Ινστιτούτο για την Πληροφορική και τα Εφαρμοσμένα Μαθηματικά) του Πανεπιστημίου Joseph Fourier της Γκρενόμπλ, και του CNRS (Εθνικό Κέντρο Επιστημονικής Έρευνας της Γαλλίας).

Το λογισμικό αυτό είναι αποτέλεσμα της εργασίας μιας επιστημονικής ομάδας αποτελούμενης από μαθηματικούς, καθηγητές και επιστήμονες της πληροφορικής, στα πλαίσια του παραπάνω εργαστηρίου.

Η συνολική προσπάθεια υποστηρίχθηκε από το Γραφείο Νέων Τεχνολογιών για την Εκπαίδευση του υπουργείου Παιδείας της Γαλλίας, στο Παρίσι.

Στη Γαλλία η έκδοση που υποστηρίζεται από τα Windows διανεμήθηκε σύμφωνα με την άδεια χρήσης λογισμικού «Licence Mixte» από το γαλλικό υπουργείο Παιδείας (1997).

Το λογισμικό **Cabri – geometry II** εξελληνίστηκε και διατίθεται αρχικά για χρήση στα Γυμνάσια, Λύκεια και ΤΕΕ που συμμετέχουν στην **Οδύσσεια – «Ελληνικά Σχολεία στην Κοινωνία της Πληροφορίας»**, το εθνικό πρόγραμμα που αφορά την παιδαγωγική ένταξη των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας σε όλο το εύρος του εκπαιδευτικού συστήματος, και είναι αποτέλεσμα μακροχρόνιου σχεδιασμού και υλοποίησης (1996-2001). Το 2001 στα 385 σχολεία της **Οδύσσειας** καθηγητές όλων των ειδικοτήτων αξιοποιούν υπολογιστές και δίκτυα στην κύρια καθημερινή σχολική δραστηριότητά τους. Στο **Σχολικό Εργαστήριο της Κοινωνίας της Πληροφορίας** υποστηρίζεται η διδασκαλία όλων των μαθημάτων με διάφορες εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Στο Γ' ΚΠΣ προβλέπεται η χρηματοδότηση της σταδιακής εξάπλωσης της **Οδύσσειας** σε περισσότερα σχολεία της χώρας μας.

Διεύθυνση έργου: Γιώργος Σορολοπίδης

Αναπληρωτές υπεύθυνοι έργου: Αρετή Βασιλογλου/Μαρία Καντήρου

Μετάφραση λογισμικού και οδηγού χρήσης: ORCO S.A.

Επιστημονική και παιδαγωγική επιμέλεια: Μαρία Κορδάκη

Εκδοτική επιμέλεια: Πάνος Ζευγώλης

Επιμέλεια κειμένων: Αντωνέτα Κώτση

Υπεύθυνη παρακολούθησης υποέργων ΚΙΡΚΗΣ: Σίλια Ρονιώτη

Σύνδεσμος Παιδαγωγικού Ινστιτούτου: Κώστας Γαβρλίης

Σύνδεσμος Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών: Βασίλης Δαγδιλέλης

ISBN 960-03-3214-2

© Copyright Λογισμικού CABRILOG 1997. Αποκλειστική διάθεση για την ελληνική γλώσσα σε όλο τον κόσμο Εκδόσεις Καστανιώτη Α.Ε., Αθήνα 2001

© Copyright Βιβλίου καθηγητή Λυκείου Μαρία Κορδάκη – Εκδόσεις Καστανιώτη Α.Ε., Αθήνα 2001

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγής έργου λόγου ή τέχνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993 και της Διεθνούς Σύμβασης Βέρνης-Παρισιού, που κυρώθηκε με το ν. 100/1975. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, της σελδοποίησης, του εξωφύλλου και γενικότερα της όλης αισθητικής εμφάνισης του βιβλίου, με φωτοτυπίες, ηλεκτρονικές ή οποιεσδήποτε άλλες μεθόδους, σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 2121/1993. Κατόπιν ειδικής συμφωνίας με το ΥΠ.Ε.Π.Θ. επιτρέπεται η εκμετάλλευσή του εξελληνισμένου προϊόντος με αντικείμενο τη χρήση του στα Ελληνικά Σχολικά Εργαστήρια σύμφωνα με το άρθρο 7, παρ. νί της σύμβασης με το ΙΤΥ για το Έργο Προσαρμογής Διεθνούς Εκπαιδευτικού Λογισμικού στο Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα – Ε24 ΚΙΡΚΗ.

Επικοινωνία:

Cabri – LEIBNIZ-IMAG

46 Avenue Félix Viallet

38031 Grenoble Cedex, France

Τηλ.: (33) 04 76 57 50 58, φαξ: (33) 04 76 57 50 57

www.cabri.net – e-mail: cabri@imag.fr

Εκδόσεις Καστανιώτη Α.Ε.

Ζαλόγγου 11, 106 78 Αθήνα

Τηλ.: (01) 33 01 208, φαξ: (01) 38 22 530

www.kastaniotis.com/cabri – e-mail: cabri@kastaniotis.com

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος.....	7
---------------	---

A' Τάξη Λυκείου

1. Γωνίες και κάθετες ευθείες.....	11
Δραστηριότητα 1α.....	11
Δραστηριότητα 1β.....	12
2. Συμμετρία ως προς σημείο και ως προς άξονα.....	15
3. Κριτήρια ισότητας τριγώνων.....	19
4. Γωνίες με πλευρές κάθετες ή παράλληλες.....	23
Δραστηριότητα 1α – Γωνίες με πλευρές κάθετες.....	23
Δραστηριότητα 1β – Γωνίες με πλευρές παράλληλες.....	25
5. Παραλληλόγραμμα.....	29
Δραστηριότητα 1α.....	29
Δραστηριότητα 1β.....	32
6. Εγγεγραμμένα τετράπλευρα.....	35
7. Γεωμετρικοί τόποι.....	37
Δραστηριότητα 1.....	37
Δραστηριότητα 2.....	38
Δραστηριότητα 3.....	40
8. Θεώρημα του Θαλή.....	43
Δραστηριότητα 1.....	43
Δραστηριότητα 2.....	44
Δραστηριότητα 1 – Ομοιότητα.....	45

B' Τάξη Λυκείου

1. Το πυθαγόρειο θεώρημα.....	49
2. Γενίκευση πυθαγόρειου θεωρήματος.....	53
3. Στη διαίρεση τμήματος σε μέσο και άκρο λόγο.....	55

4. Δύναμη σημείου ως προς κύκλο.....	57
5. Εμβαδόν ορθογώνιου.....	63
6. Εμβαδόν παραλληλόγραμμου.....	65
7. Εμβαδόν τριγώνου.....	69
8. Εμβαδόν τραπεζίου.....	73
9. Κανονικά πολύγωνα.....	75
10. Κανονικά πολύγωνα – Ομοιότητα.....	79
11. Μήκος τόξου και κύκλου.....	81
12. Εμβαδόν τόξου και κύκλου.....	83

B' Τάξη Λυκείου – Τεχνολογική κατεύθυνση

1. Διανύσματα.....	85
2. Συντεταγμένες στο επίπεδο.....	89
3. Βαρύκεντρο σχημάτων.....	91
4. Βαρύκεντρο σύνθετων σχημάτων.....	93
5. Παραβολή.....	95
6. Έλλειψη.....	97
7. Υπερβολή.....	99

Παράρτημα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΩΝ – ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ.....	101
---	-----

Πρόλογος

Αγαπητέ συνάδελφε,

Στο βιβλίο που κρατάς στα χέρια σου περιέχονται 34 δραστηριότητες για τη μάθηση γεωμετρικών εννοιών με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού λογισμικού Cabri – geometry II.

Η επιλογή των δραστηριοτήτων έγινε με δύο κριτήρια: πρώτον, να εντάσσονται στο υπάρχον αναλυτικό πρόγραμμα των τριών τάξεων του Λυκείου για τη διδασκαλία της Γεωμετρίας και, δεύτερον, να αξιοποιούνται οι δυνατότητες του περιβάλλοντος Cabri – geometry II για την καλύτερη κατανόηση των σχετικών γεωμετρικών εννοιών από την πλευρά των μαθητών.

Οι γεωμετρικές έννοιες στις οποίες αναφέρονται οι δραστηριότητες αφορούν πρωταρχικές γεωμετρικές έννοιες (ευθεία, γωνίες, κάθετες και παράλληλες ευθείες, μεσοκάθετος ευθύγραμμου τμήματος), όπως και τη μελέτη βασικών σχημάτων (τρίγωνα, παραλληλόγραμμο και κανονικά πολύγωνα). Επιπλέον, προτείνονται δραστηριότητες που βοηθούν τη μελέτη της συμμετρίας και της ομοιότητας. Άλλες δραστηριότητες αφορούν την κατανόηση βασικών θεωρημάτων, όπως το θεώρημα του Θαλή και το πυθαγόρειο θεώρημα, ενώ άλλες αναφέρονται στη μελέτη βασικών τριγωνομετρικών εννοιών και σχέσεων. Επιπλέον, προσφέρονται δραστηριότητες για την κατανόηση των εμβαδών των βασικών γεωμετρικών σχημάτων (τρίγωνο, ορθογώνιο, παραλληλόγραμμο, τραπέζιο, κύκλος). Προτείνονται, επίσης, δραστηριότητες που αφορούν ειδικά θέματα, όπως η μελέτη των διανυσμάτων και στοιχείων αναλυτικής γεωμετρίας (συντεταγμένες). Βασικό χαρακτηριστικό όλων των δραστηριοτήτων είναι ότι δίνουν την ευκαιρία στο μαθητή να διατυπώσει εικασίες μέσα από τη μελέτη απειρίας σχημάτων τα οποία έχουν κοινές ιδιότητες.

Οι δραστηριότητες θα πρέπει να διεξάγονται στο εργαστήριο ηλεκτρονικών υπολογιστών του σχολείου. Πολύ χρήσιμη θα είναι η οργάνωση και η εργασία των μαθητών σε ομάδες, καθεμία από τις οποίες θα χρησιμοποιεί έναν υπολογιστή. Οι δραστηριότητες είναι κατασκευασμένες με τέτοιον τρόπο ώστε να μπορούν να πραγματοποιούνται στο εργαστήριο χωρίς να έχει παραδοθεί προηγουμένως η αντίστοιχη θεωρία. Καλό είναι να εξάγονται θεωρητικά συμπεράσματα μέσα από τη διερευνητική διαδικασία, που χαρακτηρίζει το σύνολο των δραστηριοτήτων, και στη συνέχεια, όπου είναι αναγκαίο, να χρησιμοποιείται η αποδεικτική μέθοδος. Οι

πρώτες ερωτήσεις που απευθύνονται σε κάθε δραστηριότητα στους μαθητές είναι πολύ ανοικτές, για να επιτρέπουν στους μαθητές να σκεφτούν και να διατυπώσουν εικασίες. Ίσως λίγοι μαθητές θα καταφέρουν να διατυπώσουν τις σωστές. Μπορείτε όμως να ενθαρρύνετε τους μαθητές να συζητήσουν τις απόψεις τους στις ομάδες ή σε ολόκληρη την τάξη και, εφόσον κωλύεται η διαδικασία, να προχωρήσετε στη χρήση συγκεκριμένων ερωτήσεων. Η εμπειρία έχει δείξει ότι οι μαθητές πραγματοποιούν με πολύ ενδιαφέρον γεωμετρικές δραστηριότητες στο περιβάλλον Cabri – geometry II και συγκροτούν απόψεις ύστερα από την εμπειρία που αποκτούν.

Στο φάκελο «Σχήματα» του λογισμικού υπάρχουν 41 αρχεία τύπου .fig που αντιστοιχούν σε έτοιμες κατασκευές, ενδεικτικές των δυνατοτήτων του προγράμματος. Οι κατασκευές αυτές καλύπτουν ποικιλία θεμάτων που διδάσκονται στις τάξεις του Γυμνασίου και του Λυκείου και στοχεύουν στο να κινητοποιήσουν το μαθητή στη διερεύνηση του προγράμματος και στην ανακάλυψη των δυνατοτήτων που του παρέχει το Cabri – geometry II. Επιπρόσθετα, στο φάκελο «Μακροκατασκευές» υπάρχουν 18 αρχεία τύπου .mac, τα οποία περιλαμβάνουν έτοιμες μακροκατασκευές. Τόσο τα έτοιμα Σχήματα όσο και οι έτοιμες Μακροκατασκευές που παρέχονται από τον κατασκευαστή του λογισμικού είναι διαθέσιμα ώστε να χρησιμοποιηθούν και να ενταχθούν στην διδασκαλία της γεωμετρίας.

Η διαχείριση της τάξης στο εργαστήριο δεν είναι τυπική και μονότονη, διότι δε στηρίζεται στην επιβολή της «ησυχίας» και της «τάξης», αλλά έχει μεγαλύτερο ενδιαφέρον διότι οι μαθητές συζητούν και συνεργάζονται. Πολλές φορές, ο χρόνος εκμάθησης του περιβάλλοντος Cabri – geometry II μειώνεται λόγω του ότι οι μαθητές μαθαίνουν πολύ γρήγορα τη χρήση του. Ενώ παρατηρήθηκε αρχικά μια διστακτικότητα στη χρήση του εργαστηρίου και του εκπαιδευτικού λογισμικού από τους καθηγητές, διαλύθηκε από την πρώτη κιόλας διδακτική ώρα που αυτό χρησιμοποιήθηκε. Η διστακτικότητα αυτή ήταν αναμενόμενη, καθώς επρόκειτο για νέα εμπειρία. Πάντως, ο ενθουσιασμός των μαθητών και το γενικότερο μαθησιακό κλίμα που δημιουργήθηκε στις περισσότερες περιπτώσεις οδήγησε τους εκπαιδευτικούς στην επανάληψη της χρήσης του. Ελπίζω ότι και εσείς θα χρησιμοποιήσετε αυτό το περιβάλλον δημιουργικά για να δώσετε μια νέα διερευνητική και κατασκευαστική διάσταση στη διδασκαλία των γεωμετρικών εννοιών.

Με εκτίμηση

Μαρία Κορδάκη

**Οδηγός εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων
για την Α' και Β' Λυκείου**

Α' Τάξη Λυκείου

Κεφάλαιο 1

Α' Τάξη – Γωνίες και κάθετες ευθείες

1 Δραστηριότητα

Χρόνος: 1 διδακτική ώρα

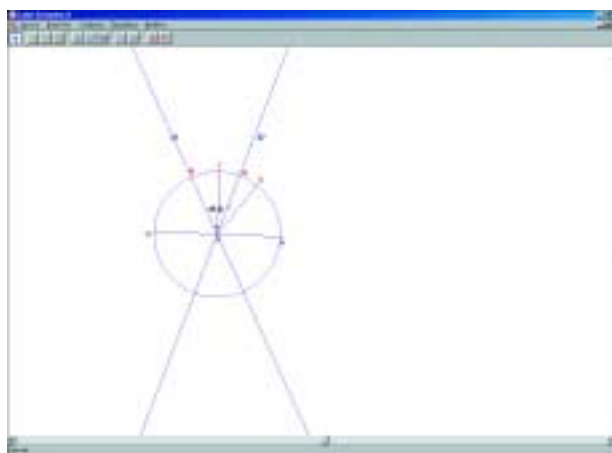
Δραστηριότητα 1α

Στόχος

Η διερεύνηση σχέσεων μεταξύ γωνιών και κάθετων ευθειών.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε έναν κύκλο με κέντρο K .
- Κατασκευάστε ένα σημείο A πάνω στον κύκλο με κέντρο K .
- Κατασκευάστε το συμμετρικό του σημείου A ως προς το κέντρο K , και ονομάστε το B .
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα AB .
- Κατασκευάστε την κάθετη ε στο ευθύγραμμο τμήμα AB , στο σημείο K .
- Κατασκευάστε το σημείο τομής της ε με τον κύκλο (K, KA) , και ονομάστε το Γ .
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα $K\Gamma$.
- Αποκρύψτε την ευθεία ε .
- Κατασκευάστε ένα σημείο Δ πάνω στον κύκλο (K, KA) .
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα $K\Delta$.
- Κατασκευάστε τις διχοτόμους δ_1 και δ_2 των γωνιών $BK\Delta$ και $\Gamma K\Delta$ αντίστοιχα.
- Κατασκευάστε τα σημεία τομής των δ_1 και δ_2 με τον κύκλο (K, KA) , και ονομάστε τα M και N , αντίστοιχα.
- Επιλέξτε και μετρήστε τη γωνία MKN .

Σχήμα Α_1

Διερεύνηση

Να μετακινήσετε το σημείο Δ στην περιφέρεια του κύκλου (K, KA) . Τι παρατηρείτε;

Απάντηση

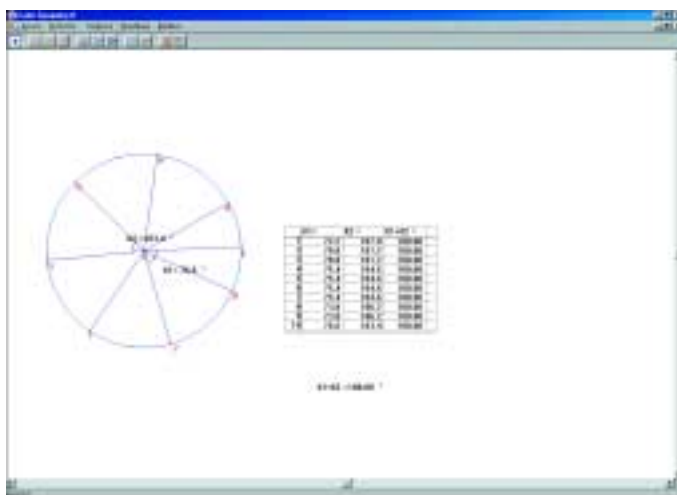
Δραστηριότητα 1β

Στόχος

Η διερεύνηση σχέσεων μεταξύ γωνιών.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε έναν κύκλο με κέντρο K .
- Κατασκευάστε τα σημεία A, B, Γ και Δ πάνω στον κύκλο κέντρου K .
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα $AK, BK, \Gamma K$ και ΔK .
- Επιλέξτε τις γωνίες $AKB, BKG, \Gamma K\Delta$ και ΔKA .
- Κατασκευάστε τις διχοτόμους $\delta_1, \delta_2, \delta_3$ και δ_4 των γωνιών $AKB, BKG, \Gamma K\Delta$ και ΔKA αντίστοιχα.
- Κατασκευάστε τα σημεία τομής των διχοτόμων αυτών με τον κύκλο κέντρου K , και ονομάστε τα E, Z, H, Θ , αντίστοιχα.
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα KE, KZ, KH και $K\Theta$ αντίστοιχα.
- Επιλέξτε τις γωνίες $E K Z$ και $H K \Theta$, και ονομάστε τις K_1 και K_2 , αντίστοιχα. Στη συνέχεια, μετρήστε και πινακοποιήστε τις αυτόματα.
- Υπολογίστε και πινακοποιήστε αυτόματα το άθροισμα των γωνιών $K_1 + K_2$.

Σχήμα Α_2

Διερεύνηση

Να μετακινήσετε τα σημεία A , B , Γ και Δ στην περιφέρεια του κύκλου K και να πινακοποιήσετε αντόματα τα μεγέθη που προαναφέρθηκαν. Τι παρατηρείτε;

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Α' Τάξη – Συμμετρία ως προς σημείο και ως προς άξονα

1 Δραστηριότητα

Χρόνος: 1 διδακτική ώρα

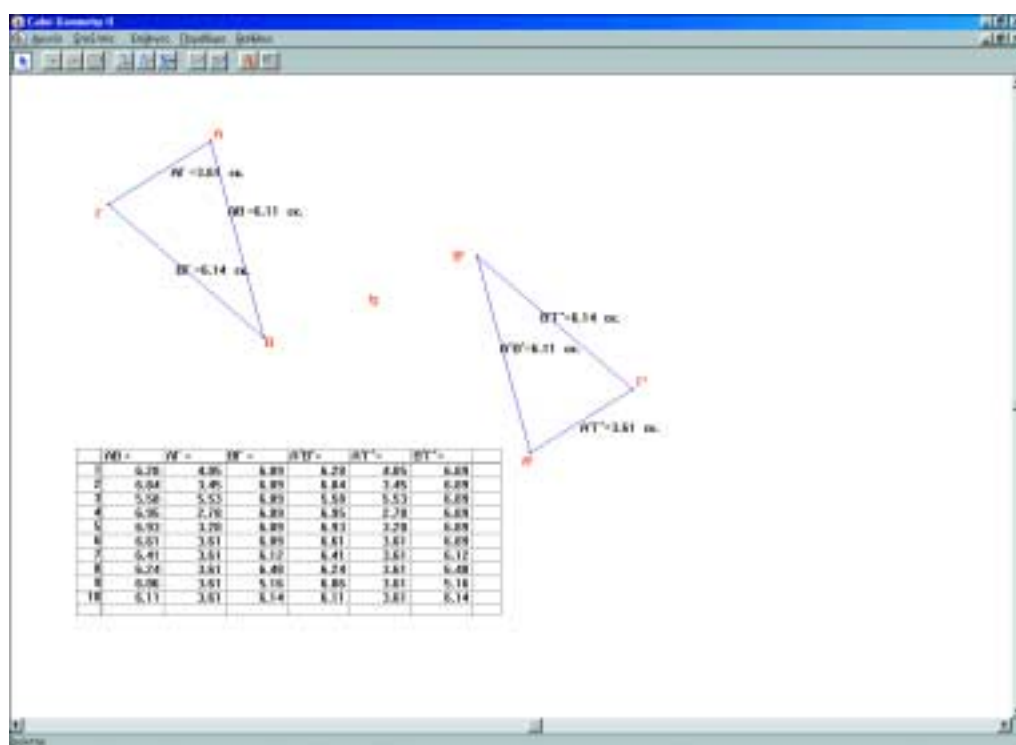
Δραστηριότητα

Στόχος

Η διερεύνηση της σχέσης ενός σχήματος και του συμμετρικού του ύστερα από αλληλουχία συμμετρίων ως προς σημείο και ως προς άξονα συμμετρίας.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε ένα τρίγωνο ΑΒΓ.
- Κατασκευάστε ένα σημείο Ο στην οθόνη του υπολογιστή.
- Κατασκευάστε το συμμετρικό σχήμα τού ΑΒΓ ως προς το σημείο Ο, και ονομάστε το Α' Β' Γ'. Στη συνέχεια κατασκευάστε, μετρήστε και πινακοποιήστε αυτόματα τις πλευρές των δύο τριγώνων.

Σχήμα Α_3

Διερεύνηση

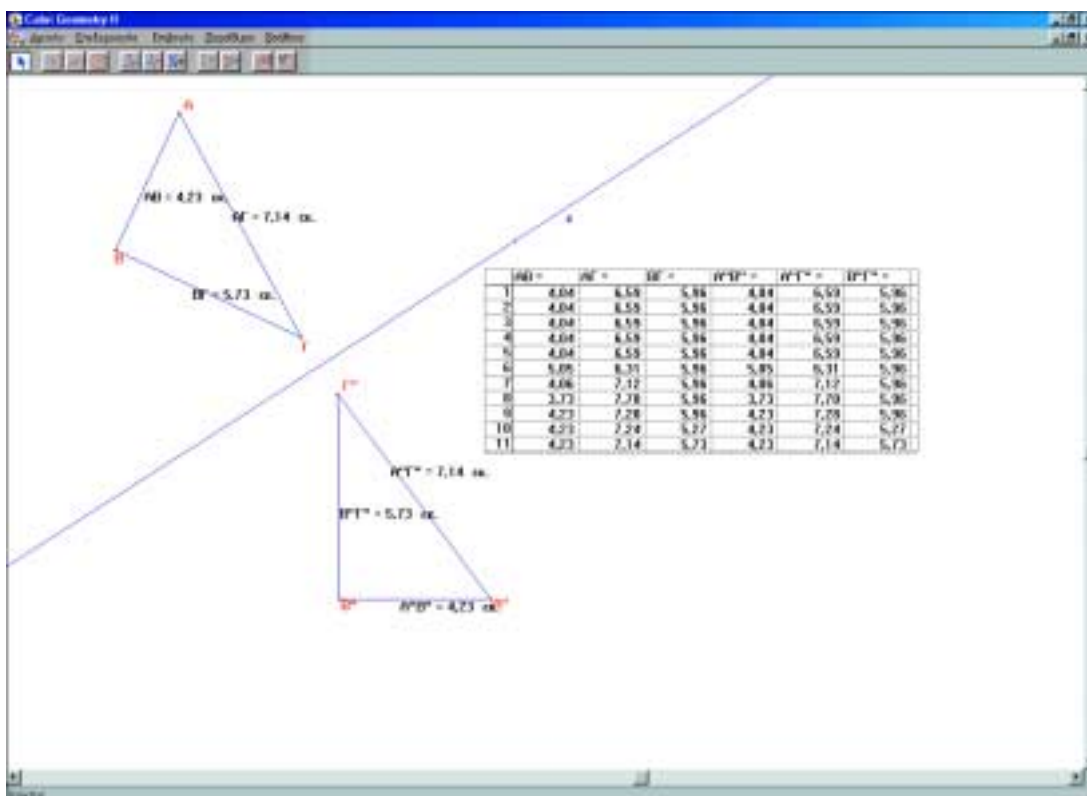
Α) Μετακινήστε το σημείο Ο στην οθόνη του υπολογιστή έτσι ώστε το Ο να βρίσκεται στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό του τριγώνου ΑΒΓ ή να συμπίπτει με μία κορυφή του. Τι συμπεραίνετε;

Μετακινήστε τις κορυφές του τριγώνου $AB\Gamma$ στην οθόνη του υπολογιστή και πινακοποιήστε αυτόματα τα μεγέθη που προαναφέρθηκαν. Τι συμπεραίνετε;

Απάντηση

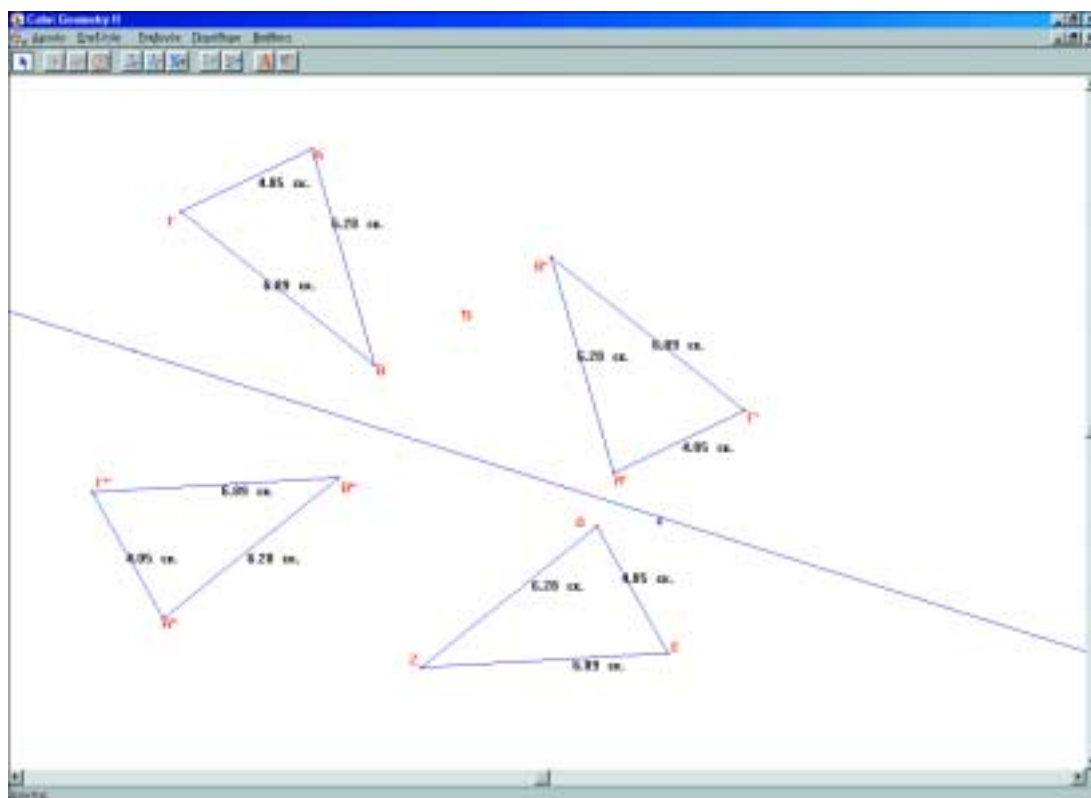
Β) Κατασκευάστε ευθεία ε και πάρτε το συμμετρικό (επιλογή Ανάκλαση) του τριγώνου $AB\Gamma$ ως προς άξονα συμμετρίας ε , το οποίο να ονομάσετε $A''B''\Gamma''$. Να κατασκευάσετε, να μετρήσετε και να πινακοποιήσετε αυτόματα τις πλευρές του. Μετακινήστε τον άξονα συμμετρίας ε ή/και τις κορυφές του τριγώνου $AB\Gamma$ στην οθόνη του υπολογιστή και πινακοποιήστε αυτόματα τα μεγέθη που προαναφέρθηκαν. Τι συμπεραίνετε;

Σχήμα Λ_4

Απάντηση

Γ) Να κατασκευάσετε το συμμετρικό του $A'B'T'$ ως προς άξονα συμμετρίας ε , το οποίο να ονομάσετε ΔEZ . Να κατασκευάσετε και να μετρήσετε αντόματα τις πλευρές του. Μετακινήστε τώρα τον άξονα συμμετρίας ε ή/και τις κορυφές του τριγώνου ABT στην οθόνη του υπολογιστή. Τι συμπεραίνετε;

Σχήμα Α_5

Απάντηση

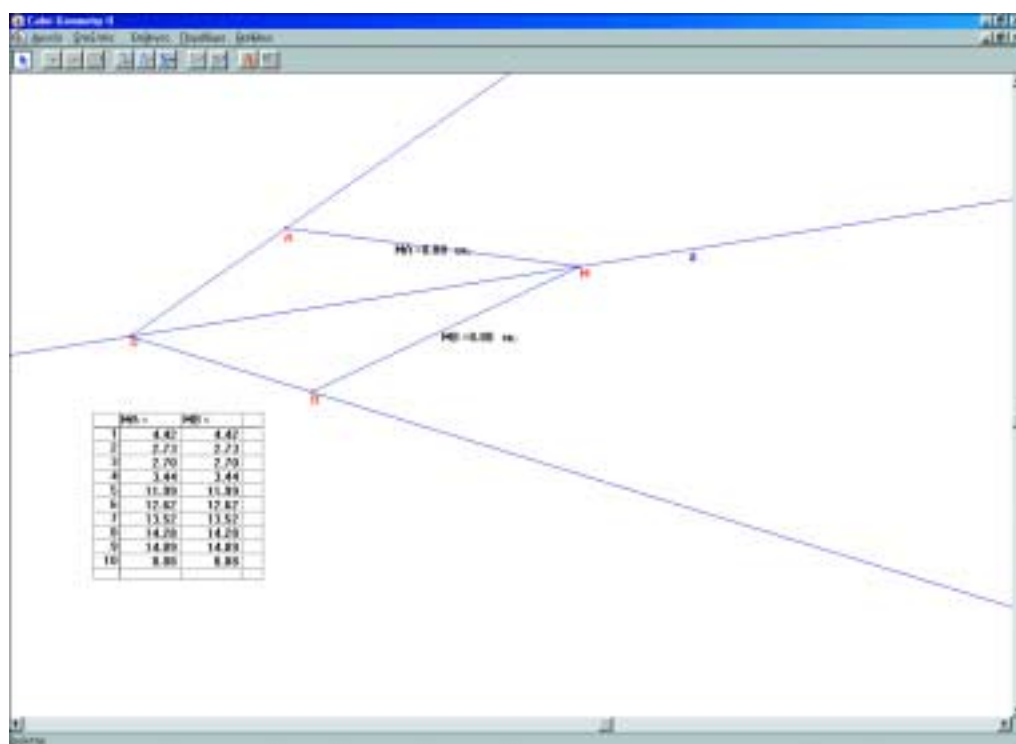

Α' Τάξη – Κριτήρια ισότητας τριγώνων**1 Δραστηριότητα****Χρόνος: 1 διδακτική ώρα****Δραστηριότητα****Στόχος**

Η διερεύνηση σχέσεων ισότητας στα τρίγωνα.

Κατασκευή Α

- Κατασκευάστε δύο ημιευθείες που να διέρχονται ένα κοινό σημείο O . Στη συνέχεια, ονομάστε τις $O\alpha$ και $O\psi$.
- Κατασκευάστε κύκλο με κέντρο O και ακτίνα της επιλογής σας.
- Στη συνέχεια, κατασκευάστε τα σημεία τομής του κύκλου O με τις ημιευθείες $O\alpha$ και $O\psi$, και ονομάστε τα A και B αντίστοιχα.
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα OA και OB και αποκρύψτε τον κύκλο O .
- Επιλέξτε τη γωνία AOB , κατασκευάστε τη διχοτόμο της δ και, στη συνέχεια, ορίστε ένα σημείο M πάνω σε αυτήν.
- Τέλος, κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα MA και MB , μετρήστε τα και πινακοποιήστε τα αυτόματα.

Σχήμα Α_6

Διερεύνηση

Α) Μετακινήστε το σημείο M πάνω στη διχοτόμο δ , όπως και τις πλευρές της γωνίας AOB και πινακοποιήστε αυτόματα τα μεγέθη που προαναφέρθηκαν. Τι παρατηρείτε;

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

.....

Β) Μπορείτε να αιτιολογήσετε την ισότητα των ευθύγραμμων τμημάτων MA και MB ;

Αιτιολόγηση

.....

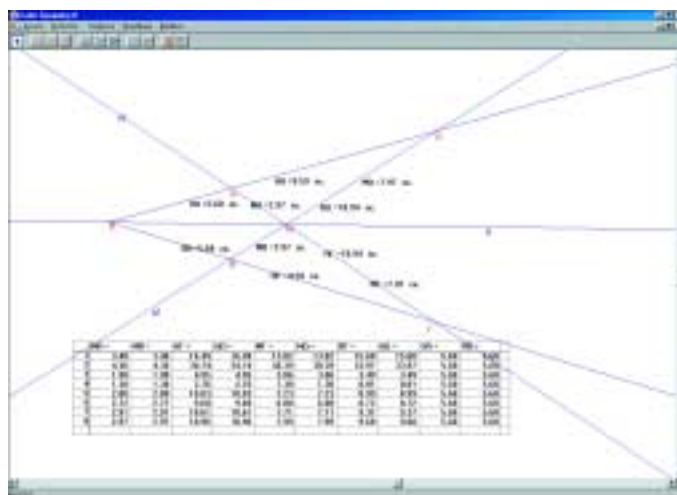
.....

.....

.....

Κατασκευή Β

- Κατασκευάστε τις ευθείες ε_1 και ε_2 που να διέρχονται τα σημεία AM και BM αντίστοιχα.
- Κατασκευάστε τα σημεία τομής των ε_1 και ε_2 με την ημιευθεία $O\psi$ και $O\chi$, και ονομάστε τα Γ και Δ αντίστοιχα.
- Κατασκευάστε, μετρήστε και πινακοποιήστε αυτόματα τα μεγέθη $ΑΓ$, $ΒΔ$, $ΜΓ$, $ΜΔ$, $ΒΓ$ και $ΑΔ$.

Σχήμα Α_7

Διερεύνηση

A) Μετακινήστε το σημείο M πάνω στη διχοτόμο δ , όπως και τις πλευρές της γωνίας AOB και πινακοποιήστε αυτόματα τα μεγέθη που προαναφέρθηκαν. Τι παρατηρείτε;

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

.....

.....

B) Μπορείτε να αιτιολογήσετε την ισότητα των ευθύγραμμων τμημάτων $\alpha)$ AG και BD , $\beta)$ MG και MD , $\gamma)$ BG και AD ;

$\alpha)$ Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

.....

$\beta)$ Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

.....

$\gamma)$ Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

.....

Κεφάλαιο 3

Α' Τάξη – Γωνίες με πλευρές κάθετες ή παράλληλες

1 Δραστηριότητα

Χρόνος: 1 διδακτική ώρα

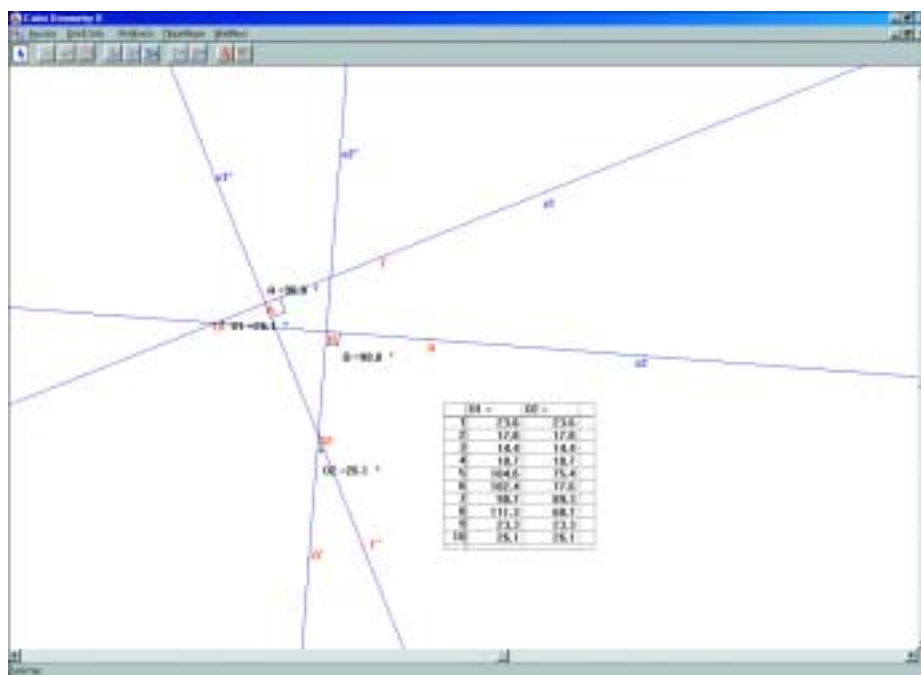
Δραστηριότητα 1α – Γωνίες με πλευρές κάθετες

Στόχος

Η διερεύνηση σχέσεων ισότητας σε γωνίες με κάθετες πλευρές.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε ένα σημείο O_1 και δύο ευθείες e_1 και e_2 οι οποίες να διέρχονται το O_1 .
- Κατασκευάστε ένα σημείο O_2 και δύο ευθείες e_1' και e_2' , έτσι ώστε να είναι κάθετες από το σημείο O_1 ευθείες e_1 και e_2 αντίστοιχα.
- Κατασκευάστε τα σημεία τομής των e_1 και e_1' , όπως και των e_2 και e_2' , και ονομάστε τα Α και Β αντίστοιχα.
- Κατασκευάστε τα σημεία Γ, Δ και Γ'Δ' πάνω στις ευθείες e_1 και e_1' , όπως και στις ευθείες e_2 και e_2' αντίστοιχα.
- Επιλέξτε, μετρήστε και πινακοποιήστε αυτόματα τις γωνίες $O_1=ΓO_1Δ$ και $O_2=Γ'O_2Δ'$ αντίστοιχα.

Σχήμα Α_8

Διερεύνηση

Α) Μετακινήστε τις ευθείες ε_1 και ε_2 στην οθόνη του υπολογιστή και πινακοποιήστε αντόματα τις τιμές των μεγεθών που προαναφέρθηκαν. Τι παρατηρείτε; Μπορείτε να αιτιολογήσετε την απάντησή σας;

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

.....

Β) Ποια σχέση υπάρχει ανάμεσα στις γωνίες O_1 και O_2 ;

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

.....

Γ) Ποια σχέση υπάρχει ανάμεσα στις γωνίες O_1 και O_2 α) όταν και οι δύο είναι οξείες, β) όταν η μία είναι οξεία και η άλλη αμβλεία;

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

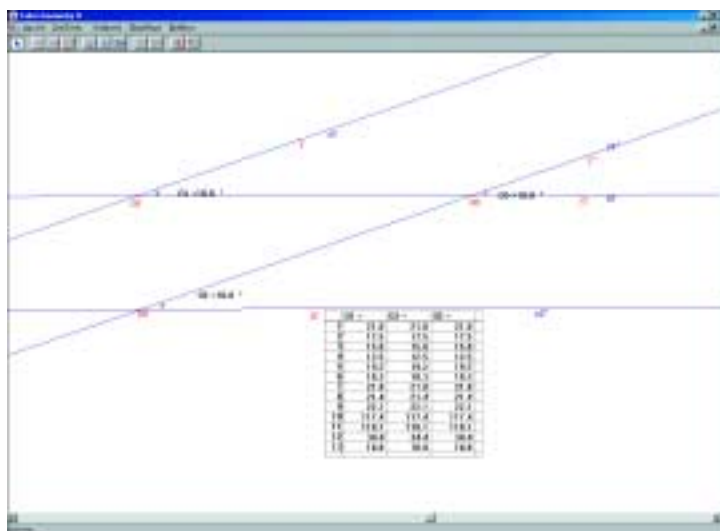
.....

Δραστηριότητα 1β – Γωνίες με πλευρές παράλληλες**Στόχος**

Η διερεύνηση σχέσεων ισότητας σε γωνίες με παράλληλες πλευρές.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε ένα σημείο O_1 και δύο ευθείες ε_1 και ε_2 οι οποίες να διέρχονται το O_1 .
- Κατασκευάστε ένα σημείο O_2 και δύο ευθείες ε_1' και ε_2' , έτσι ώστε να διέρχονται το O_2 και να είναι παράλληλες στις ευθείες ε_1 και ε_2 αντίστοιχα.
- Κατασκευάστε το σημείο τομής των ε_2 και ε_1' , το οποίο να ονομάσετε O_3 .
- Κατασκευάστε τα σημεία Γ , Δ και $\Gamma'\Delta'$ πάνω στις ευθείες ε_1 και ε_1' , όπως και στις ε_2 και ε_2' αντίστοιχα.
- Επιλέξτε, μετρήστε και πινακοποιήστε αυτόματα τις γωνίες $O_1=\Gamma O_1\Delta$, $O_2=\Gamma' O_2\Delta'$ και $O_3=\Gamma' O_3\Delta$, αντίστοιχα.

Σχήμα Α_9

Διερεύνηση

Α) Μετακινήστε τις ευθείες ε_1 και ε_2 στην οθόνη του υπολογιστή και πινακοποιήστε αυτόματα τις τιμές των μεγεθών που προαναφέρθηκαν. Τι παρατηρείτε; Μπορείτε να αιτιολογήσετε την απάντησή σας;

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

.....

Β) Ποια είναι η σχέση μεταξύ των γωνιών O_1 και O_2 ;

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

.....

Γ) Ποια είναι η σχέση μεταξύ των γωνιών O_1 και O_2 α) όταν και οι δύο είναι οξείες, β) όταν είναι αμβλείες;

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

.....

Δ) Ποια είναι η σχέση μεταξύ των γωνιών O_1 και O_3 ;

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

.....

Ε) Ποια είναι η σχέση μεταξύ των γωνιών O_2 και O_3 ;

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

.....

Α' Τάξη – Παραλληλόγραμμα

1 Δραστηριότητα

Χρόνος: 1 διδακτική ώρα

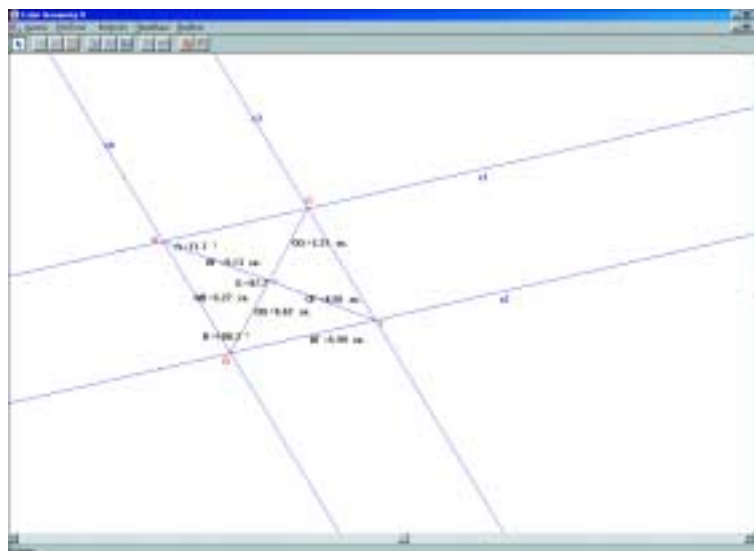
Δραστηριότητα 1α

Στόχος

Η διερεύνηση βασικών ιδιοτήτων των παραλληλόγραμμων.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα ΟΔ και ΟΓ και μετρήστε τα αυτόματα.
- Κατασκευάστε μία ευθεία ε_1 στην οθόνη του υπολογιστή.
- Από σημείο εκτός της ε_1 κατασκευάστε **α)** την ευθεία ε_2 παράλληλη προς την ε_1 , **β)** την ευθεία ε_3 που να τέμνει τις ε_1 και ε_2 .
- Κατασκευάστε ένα σημείο Δ πάνω στην ε_1 .
- Κατασκευάστε από το σημείο Δ την ευθεία ε_4 , παράλληλη στην ε_3 , που να τέμνει τις ε_1 και ε_2 .
- Κατασκευάστε τα σημεία τομής των ε_1 και ε_2 , από τις ε_3 και ε_4 , και ονομάστε τα Α, Β, Δ και Γ αντίστοιχα.
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα ΑΒ, ΒΓ, ΑΓ και ΒΔ και μετρήστε τα αυτόματα.
- Κατασκευάστε τις γωνίες του παραλληλόγραμμου Α και Β, και μετρήστε τις αυτόματα.
- Κατασκευάστε το σημείο τομής των ΒΔ και ΑΓ, και ονομάστε το Ο.
- Μετρήστε τη γωνία ΑΟΔ=Ο.
- Επιλέξτε και μετρήστε τις γωνίες ΔΑΟ=Α₁ και ΟΒΓ=Β₁.

Σχήμα Α_10

Διερεύνηση

Μετακινήστε την ευθεία ε_4 από το σημείο Δ ή την ευθεία ε_1 και διερευνήστε τι συμβαίνει στις παρακάτω περιπτώσεις:

A) Υπάρχει παραλληλόγραμμο το οποίο είναι συγχρόνως ορθογώνιο και ρόμβος;

Απάντηση

B) Ένα τετράγωνο είναι και ρόμβος;

Απάντηση

Γ) Ένας ρόμβος είναι πάντα τετράγωνο;

Απάντηση

Δ) Ποιο παραλληλόγραμμο έχει τις διαγώνιους του ίσες;

Απάντηση

Ε) Σε ποιο παραλληλόγραμμα οι διαγώνιοι τέμνονται κάθετα;

Απάντηση

ΣΤ) Σε ποιο παραλληλόγραμμα οι διαγώνιοι είναι επίσης άξονες συμμετρίας;

Απάντηση

Ζ) Σε ποιο παραλληλόγραμμα οι διαγώνιοι είναι και διχοτόμοι των γωνιών του;

Απάντηση

Η) Υπάρχει ρόμβος με όλες τις γωνίες του ίσες;

Απάντηση

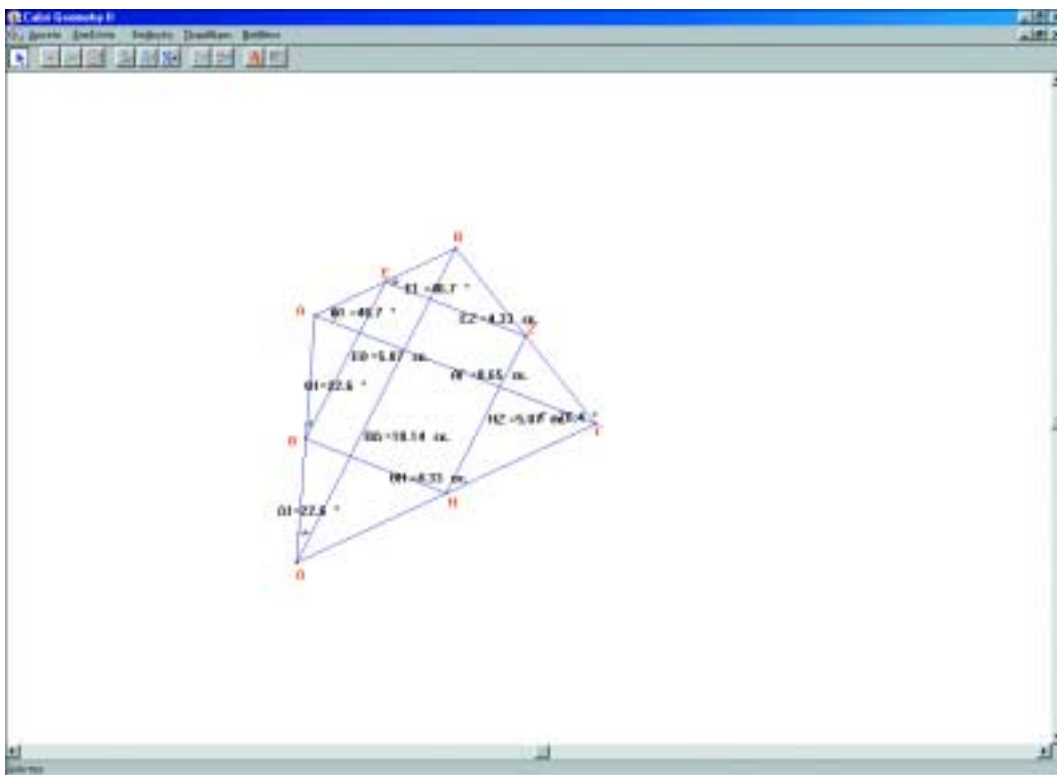
Δραστηριότητα 1β

Στόχος

Η διερεύνηση βασικών ιδιοτήτων των παραλληλόγραμμων.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε ένα κυρτό τετράπλευρο ΑΒΓΔ.
- Κατασκευάστε τις διαγώνιους ΑΓ και ΒΔ του τετράπλευρου ΑΒΓΔ.
- Κατασκευάστε τα μέσα των πλευρών Ε, Ζ, Η και Θ του τετράπλευρου ΑΒΓΔ.
- Μετρήστε τα ευθύγραμμα τμήματα ΑΓ και ΒΔ.
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα ΕΖ, ΖΗ, ΗΘ, ΘΕ και μετρήστε τα.
- Επιλέξτε και μετρήστε τις γωνίες $BEZ=E_1$, $BAG=A_1$, $AΘE=Θ_1$ και $AΔB=Δ_1$.

Σχήμα Α_11

Διερεύνηση

Να μετακινήσετε τις κορυφές του τετράπλευρου ΑΒΓΔ στην οθόνη του υπολογιστή σας και να προσπαθήσετε να απαντήσετε στις εξής ερωτήσεις, αιτιολογώντας τις απαντήσεις σας:

1. Τι είδους σχήματος είναι το τετράπλευρο $EZH\Theta$;

Απάντηση

Αιτιολόγηση

---

2. Ποια είναι η σχέση ανάμεσα στα μήκη των ευθύγραμμων τμημάτων EZ , ZH , $H\Theta$, ΘE και στα ευθύγραμμα τμήματα $A\Gamma$ και $B\Delta$;

Απάντηση

Αιτιολόγηση

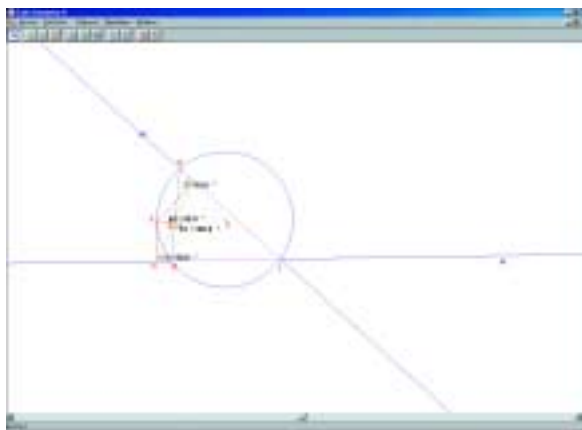

Α' Τάξη – Εγγεγραμμένα τετράπλευρα**1 Δραστηριότητα****Χρόνος: 1 διδακτική ώρα****Δραστηριότητα****Στόχος**

Η διερεύνηση των βασικών ιδιοτήτων των εγγεγραμμένων τετραπλεύρων. Η ευθεία του Simson.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε κύκλο με κέντρο O .
- Κατασκευάστε ένα τρίγωνο $AB\Gamma$ και τις πλευρές του AB , $B\Gamma$ και $A\Gamma$, και χρωματίστε τις μοβ.
- Κατασκευάστε δύο ευθείες ε_1 και ε_2 , που να διέρχονται τα σημεία B , Γ και A , Γ , αντίστοιχα.
- Κατασκευάστε ένα τυχαίο σημείο E πάνω στον κύκλο με κέντρο O .
- Κατασκευάστε τις κάθετες ευθείες από το E στις ε_1 , ε_2 και AB , και ονομάστε τις ζ_1 , ζ_2 και ζ_3 , αντίστοιχα.
- Κατασκευάστε το σημείο τομής της ευθείας ζ_1 με την ευθεία ε_1 , και ονομάστε το Δ .
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα $E\Delta$.
- Κατασκευάστε το σημείο τομής της ευθείας ζ_2 με την ευθεία ε_2 , και ονομάστε το Z .
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα EZ .
- Κατασκευάστε το σημείο τομής της ευθείας ζ_3 με το ευθύγραμμο τμήμα AB , και ονομάστε το K .
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα EK . Χρωματίστε κόκκινα τα ευθύγραμμα τμήματα $E\Delta$, EZ και EK , ζ_1 , ζ_2 και ζ_3 . Αποκρύψτε τις ευθείες ε_1 , ε_2 και ε_3 .

Σχήμα Α_12

- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα ΔK και KZ .
- Κατασκευάστε τη γωνία ΔKZ , ονομάστε την K_2 και μετρήστε την αυτόματα.

Διερεύνηση

Μετακινήστε το σημείο E στην περιφέρεια του κύκλου κέντρου O ή/και τα σημεία A , B και Γ .

1. Ποια υπόθεση μπορείτε να διατυπώσετε για τη θέση των σημείων Δ , K και Z ;

Διατύπωση υπόθεσης

Εδώ αναμένετε οι μαθητές να διατυπώσουν την υπόθεση ότι τα σημεία Δ , K και Z είναι πάντοτε συνευθειακά.

2. Μπορείτε να αιτιολογήσετε την απάντησή σας;

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

.....

Στην περίπτωση που οι μαθητές δεν μπορούν να αιτιολογήσουν την απάντησή τους, τους καλείτε να επιλέξουν και να μετρήσουν τις γωνίες $AZE=Z$, $EKA=K_1$ και $E\Delta B=\Delta_1$. Στη συνέχεια, τους κάνετε την ακόλουθη ερώτηση:

Με βάση τα δεδομένα του σχήματός σας, μελετήστε τα τετράπλευρα $EKZA$ και $EKB\Delta$. Ποιο είναι το είδος των τετραπλεύρων αυτών;

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

.....

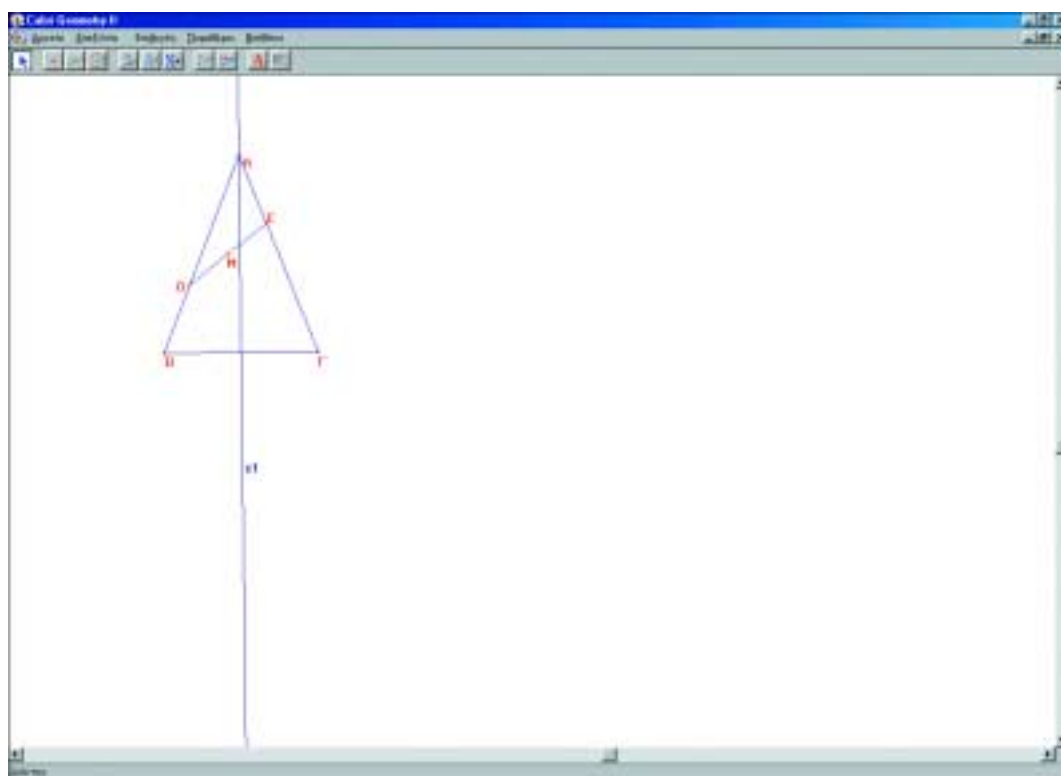
.....

Α' Τάξη – Γεωμετρικοί τόποι**3 Δραστηριότητες****Χρόνος: 1 διδακτική ώρα****Δραστηριότητα 1****Στόχος**

Η διατύπωση υπόθεσης για το γεωμετρικό τόπο του μέσου M ενός ευθύγραμμου τμήματος ΔE , του οποίου τα άκρα Δ και E βρίσκονται στις ίσες πλευρές AB και AG ενός ισοσκελούς τριγώνου ABG και πληρούν τη συνθήκη $A\Delta = GE$.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε ένα ευθύγραμμο τμήμα BG και τη μεσοκάθετό του ε .
- Κατασκευάστε ένα σημείο A πάνω στην ε και τα ευθύγραμμα τμήματα AB και AG .
- Ορίστε ένα σημείο Δ πάνω στο ευθύγραμμο τμήμα AB .
- Στη συνέχεια, χρησιμοποιώντας το διαβήτη, κατασκευάστε ένα τμήμα GE ίσο με το $A\Delta$.
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα ΔE και το μέσον του M .
- Ενεργοποιήστε την επιλογή Εμφάνιση ίχνους για το σημείο M .
- Μετακινήστε το σημείο Δ κατά μήκος της πλευράς AB .

Σχήμα Α_13

Διερεύνηση

Ποια υπόθεση μπορείτε να διατυπώσετε για το γεωμετρικό τόπο του σημείου M ;

Διατύπωση υπόθεσης

.....

.....

Μπορείτε να αιτιολογήσετε την απάντησή σας;

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

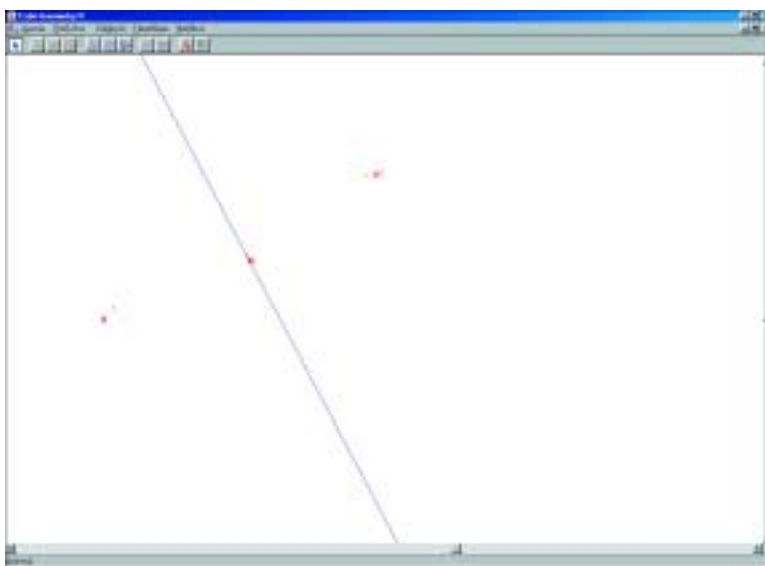
Δραστηριότητα 2

Στόχος

Η διατύπωση υπόθεσης για το γεωμετρικό τόπο του συμμετρικού ενός σημείου M ως προς ευθεία ε , η οποία διέρχεται ένα σημείο A , για τις διάφορες δυνατές θέσεις της ευθείας ε .

Κατασκευή

- Κατασκευάστε δύο σημεία M και A στην οθόνη του υπολογιστή σας.
- Στη συνέχεια, κατασκευάστε μια ευθεία ε που να διέρχεται το σημείο A .
- Κατασκευάστε το συμμετρικό του σημείου M ως προς την ευθεία ε .
- Ενεργοποιήστε την επιλογή Εμφάνιση ίχνους για το σημείο M .
- Περιστρέψτε την ευθεία ε γύρω από το σημείο M .

Σχήμα Α_14

Διερεύνηση

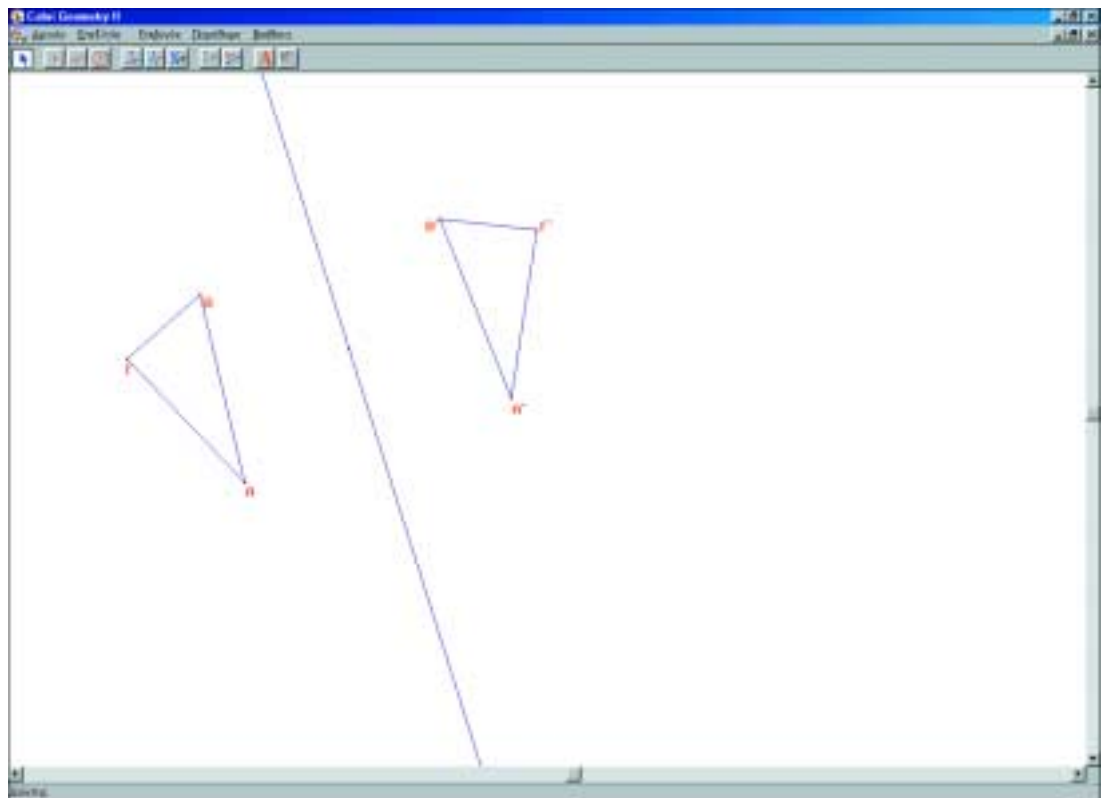
A) Ποια υπόθεση μπορείτε να διατυπώσετε για το γεωμετρικό τόπο του σημείου M ;

Διατύπωση υπόθεσης

Μπορείτε να αιτιολογήσετε την απάντησή σας;

Αιτιολόγηση

B) Με βάση την αποκτηθείσα εμπειρία σας, να κατασκευάσετε τρίγωνο $AB\Gamma$ και το συμμετρικό του ως προς ευθεία ε , η οποία διέρχεται το σημείο M . Να διατυπώσετε υπόθεση για το γεωμετρικό τόπο του συμμετρικού του τριγώνου $AB\Gamma$ ως προς την ευθεία ε , όταν αυτή περιστρέφεται γύρω από το σημείο M .

Σχήμα Α_15

Διατύπωση υπόθεσης

Μπορείτε να αιτιολογήσετε την απάντησή σας;

Αιτιολόγηση

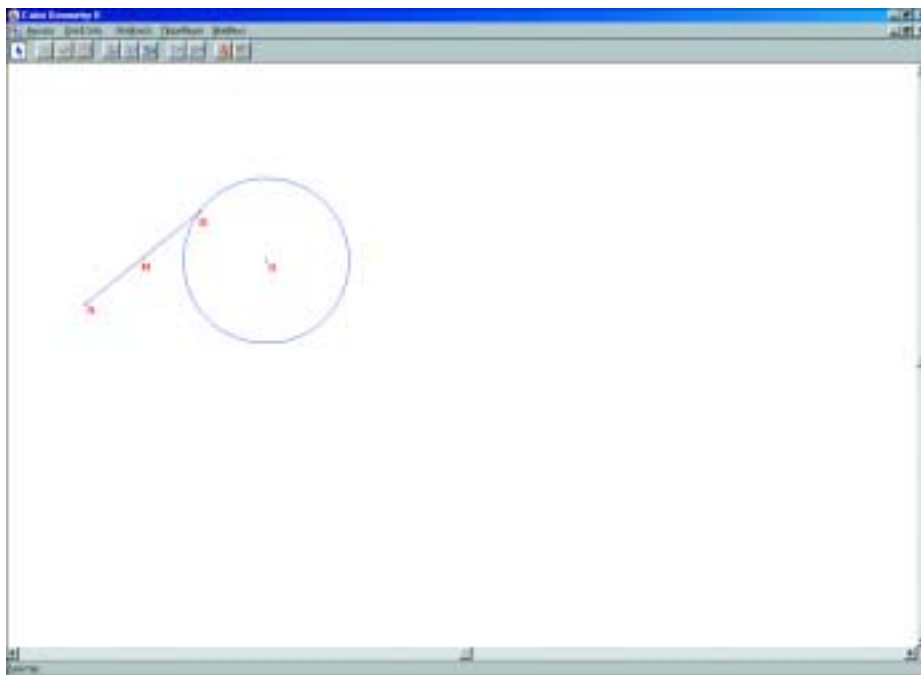
Δραστηριότητα 3

Στόχος

Η διατύπωση υπόθεσης για το γεωμετρικό τόπο του μέσου M ενός ευθύγραμμου τμήματος AB , του οποίου το άκρο A παραμένει σταθερό, ενώ το άκρο B διαγράφει περιφέρεια κύκλου κέντρου O και ακτίνας R .

Κατασκευή

- Κατασκευάστε κύκλο με κέντρο O και ακτίνα της επιλογής σας.
- Κατασκευάστε ένα σημείο A εκτός του κύκλου με κέντρο O .
- Κατασκευάστε ένα σημείο B πάνω στον κύκλο με κέντρο O .
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα AB .
- Κατασκευάστε το μέσον M του ευθύγραμμου τμήματος AB .

Σχήμα Α_16

Διερεύνηση

Επιλέξτε Εμφάνιση ίχνους του σημείου M και περιστρέψτε το σημείο B πάνω στον κύκλο με κέντρο O . Διατυπώστε μια υπόθεση για το γεωμετρικό τόπο του σημείου M .

Διατύπωση υπόθεσης

.....

.....

Μπορείτε να την αιτιολογήσετε;

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

.....

Α' Τάξη – Θεώρημα του Θαλή
2 Δραστηριότητες
Χρόνος: 1 διδακτική ώρα

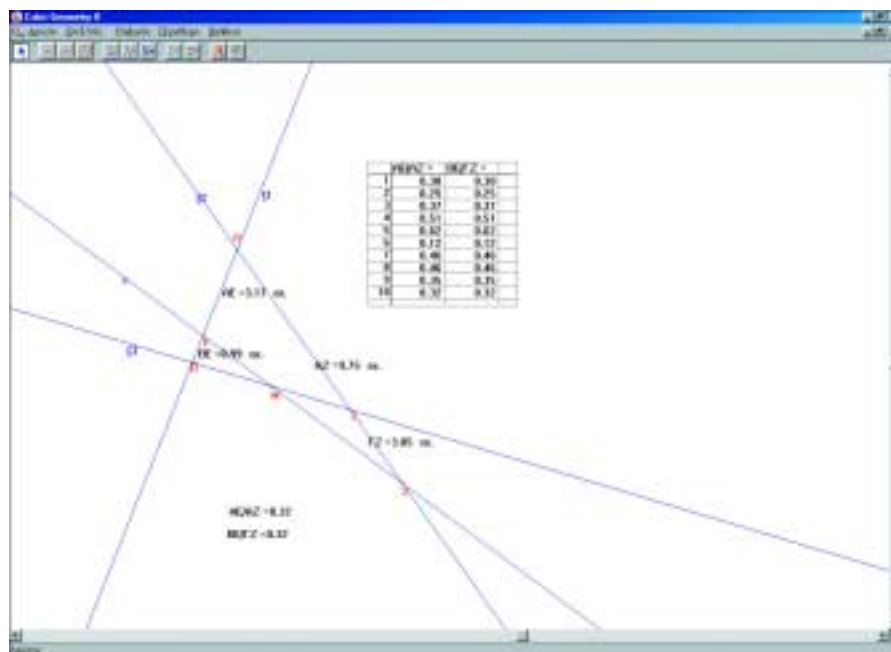
Δραστηριότητα 1

Στόχος

Η διερεύνηση της ύπαρξης αναλογικών σχέσεων μεταξύ των τμημάτων στα οποία τέμνει τις δύο πλευρές ενός τριγώνου μια ευθεία που διέρχεται το μέσον της τρίτης πλευράς.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε ένα τρίγωνο ΑΒΓ.
- Κατασκευάστε τις ευθείες ζ_1 , ζ_2 και ζ_3 , που να διέρχονται τα σημεία Α και Β, Α και Γ, Β και Γ αντίστοιχα.
- Κατασκευάστε το μέσον Μ του ευθύγραμμου τμήματος ΒΓ.
- Κατασκευάστε μια ευθεία ε που να διέρχεται το σημείο Μ.
- Κατασκευάστε τα σημεία Ε και Ζ, έτσι ώστε να αποτελούν τις τομές της ευθείας ε με τα ευθύγραμμα τμήματα ΑΒ και ΑΓ.
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα ΒΕ, ΑΕ, ΑΖ και ΓΖ και μετρήστε τα αυτόματα.
- Υπολογίστε τους λόγους ΑΕ/ΑΖ και ΒΕ/ΓΖ και πινακοποιήστε τους αυτόματα.

Σχήμα Α_17

Διερεύνηση

Α) Να μετακινήσετε τις κορυφές του τριγώνου $AB\Gamma$ ή την ευθεία ε στην οθόνη του υπολογιστή και να πινακοποιήσετε αυτόματα τους λόγους που προαναφέρθηκαν. Τι παρατηρείτε;

Απάντηση

Μπορείτε να αιτιολογήσετε την απάντησή σας;

Αιτιολόγηση

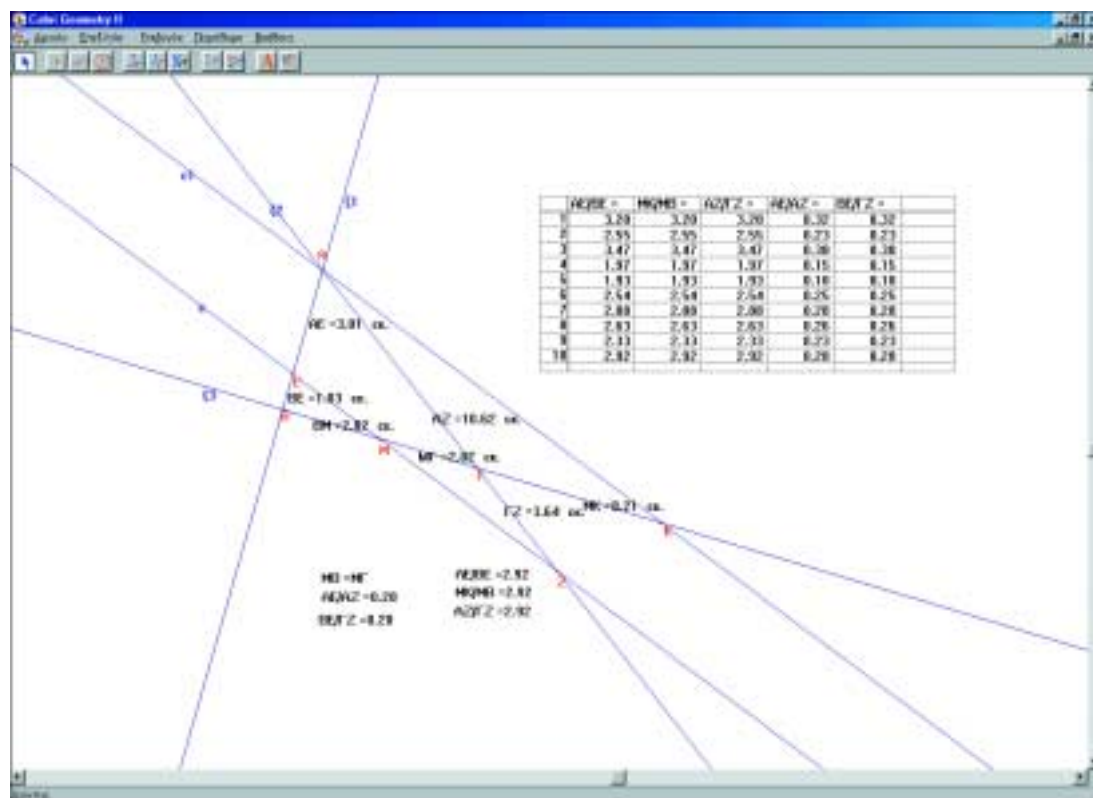

Στην περίπτωση που οι μαθητές δεν μπορούν να αιτιολογήσουν την απάντησή τους, προτείνετε να τους δοθούν βοηθητικές οδηγίες, όπως παρακάτω:

Δραστηριότητα 2

Κατασκευή

- Από την κορυφή A του τριγώνου $AB\Gamma$ κατασκευάστε την ευθεία ε_1 παράλληλη προς την ευθεία ε .
- Ορίστε το σημείο τομής της ε_1 με την ευθεία ζ_3 και ονομάστε το K .
- Στη συνέχεια, κατασκευάστε και μετρήστε τα ευθύγραμμα τμήματα BM και MK .
- Υπολογίστε και πινακοποιήστε αυτόματα τους λόγους AE/BE , MK/MB , $AZ/\Gamma Z$, AE/AZ και $BE/\Gamma Z$.
- Τέλος, μετακινήστε τις κορυφές του τριγώνου $AB\Gamma$ ή την ευθεία ε στην οθόνη του υπολογιστή σας και πινακοποιήστε αυτόματα τους λόγους που προαναφέρθηκαν.

Σχήμα Α_18

Μπορείτε τώρα να διατυπώσετε μια υπόθεση για τις σχέσεις των λόγων των ευθύγραμμων τμημάτων που υπολογίστηκαν και κατόπιν να αιτιολογήσετε την απάντησή σας;

Διατύπωση υπόθεσης

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

.....

Δραστηριότητα 1 – Ομοιότητα

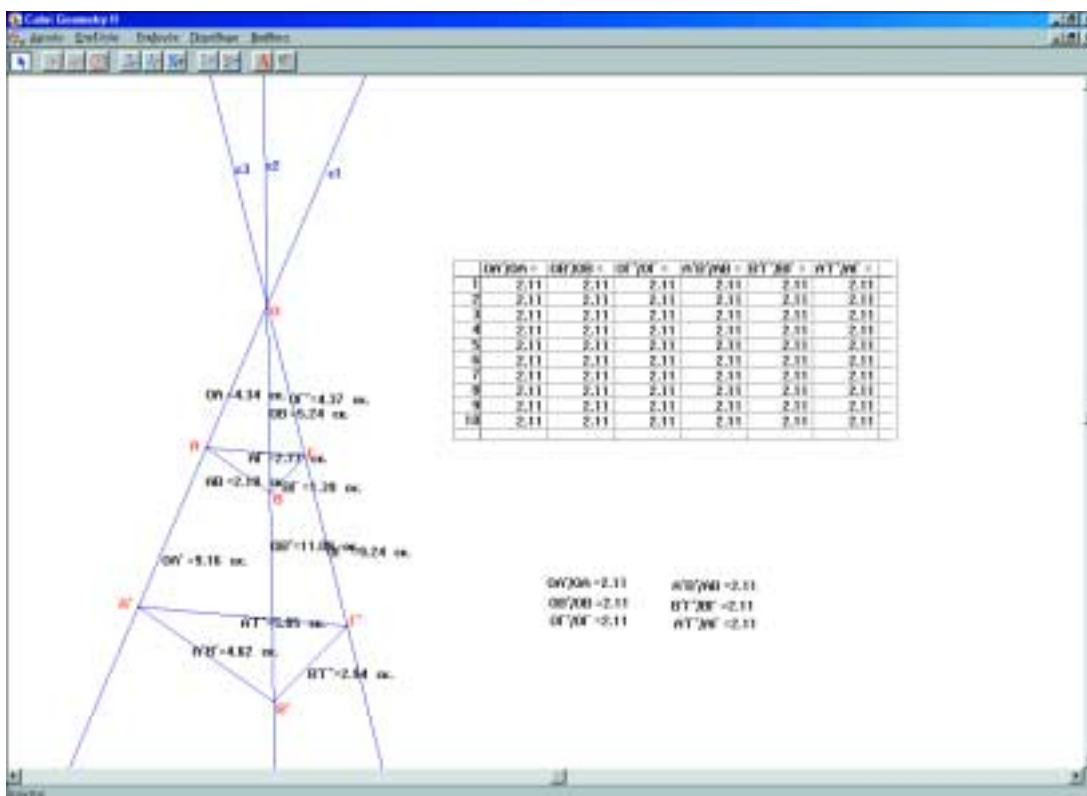
Στόχος

Η διερεύνηση της ύπαρξης αναλογικών σχέσεων μεταξύ όμοιων σχημάτων.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε ένα σημείο O και τρεις ευθείες e_1 , e_2 και e_3 που να το διέρχονται.
- Κατασκευάστε ένα σημείο A πάνω στην ευθεία e_1 .
- Κατασκευάστε ένα σημείο B πάνω στην ευθεία e_2 .

- Κατασκευάστε ένα σημείο Γ πάνω στην ευθεία ε_3 .
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα AB, BΓ, ΑΓ και μετρήστε τα αυτόματα.
- Κατασκευάστε ένα σημείο Α' πάνω στην ευθεία ε_1 .
- Από το σημείο Α' κατασκευάστε μία ευθεία ζ_1 παράλληλη στο ευθύγραμμο τμήμα AB.
- Κατασκευάστε το σημείο τομής των ευθειών ζ_1 και ε_2 , και ονομάστε το Β'.
- Κατασκευάστε από το σημείο Β' μία ευθεία ζ_2 παράλληλη στο ευθύγραμμο τμήμα BΓ.
- Κατασκευάστε το σημείο τομής των ευθειών ζ_2 και ε_3 , και ονομάστε το Γ'.
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα Α'Β', Β'Γ', Α'Γ' και μετρήστε τα αυτόματα.
- Αποκρύψτε τις ευθείες ζ_1 και ζ_2 .
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα OA, OB, OΓ και Ο'Α', Ο'Β', Ο'Γ' και μετρήστε τα αυτόματα.
- Υπολογίστε και πινακοποιήστε αυτόματα τους λόγους Ο'Α'/OA, Ο'Β'/OB και Ο'Γ'/OΓ, όπως και τους Α'Β'/AB, Α'Γ'/ΑΓ και Β'Γ'/BΓ.
- Μετακινήστε τις ευθείες ε_1 , ε_2 και ε_3 στην οθόνη του υπολογιστή και πινακοποιήστε αυτόματα τους λόγους που προαναφέρθηκαν.

Σχήμα Α_19

Διερεύνηση

Διερευνήστε τις αναλογικές σχέσεις μεταξύ των πλευρών των σχημάτων στην κατασκευή που προαναφέρθηκε και διατυπώστε υποθέσεις για το είδος των σχημάτων αυτών.

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Σε περίπτωση που οι μαθητές δεν καταφέρνουν να διατυπώσουν υποθέσεις και να εντοπίσουν τα όμοια σχήματα, καλό είναι να τους παρακινήσετε να διερευνήσουν την ομοιότητα των σχημάτων OAB και $OA'B'$, $OBΓ$ και $OB'T'$, OAG και $OA'T'$, όπως και των τριγώνων $ABΓ$ και $A'B'T'$, και να αιτιολογήσουν την απάντησή τους.

Β' Τάξη Λυκείου – Μαθήματα Γενικής παιδείας

Κεφάλαιο 1

Β' Τάξη – Το πυθαγόρειο θεώρημα

1 Δραστηριότητα

Χρόνος: 30 λεπτά

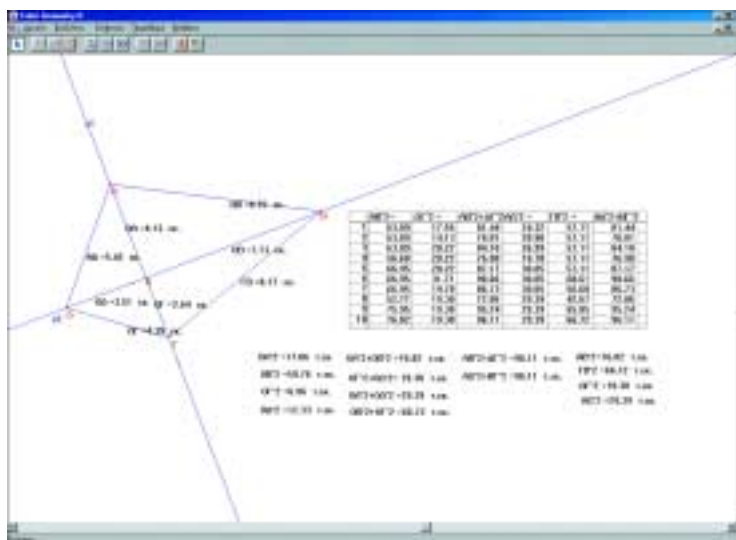
Δραστηριότητα

Στόχος

Η διερεύνηση σχέσεων μεταξύ πλευρών τετράπλευρου με τη χρήση του πυθαγόρειου θεωρήματος.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε δύο κάθετες ευθείες και ονομάστε τις ε_1 και ε_2 .
- Κατασκευάστε το σημείο Ο της τομής των ευθειών ε_1 και ε_2 .
- Κατασκευάστε τα σημεία Α και Γ πάνω στην ε_1 και εκατέρωθεν του σημείου Ο.
- Κατασκευάστε τα σημεία Β και Δ πάνω στην ε_2 και εκατέρωθεν του σημείου Ο.
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα ΟΑ, ΟΒ, ΟΓ και ΟΔ, όπως και ΑΔ, ΑΒ, ΓΒ και ΓΔ, και μετρήστε τα αυτόματα.
- Υπολογίστε τα μεγέθη $(ΟΑ)^2$, $(ΟΒ)^2$, $(ΟΓ)^2$, $(ΟΔ)^2$ και $(ΟΑ)^2 + (ΟΒ)^2$, $(ΟΓ)^2 + (ΟΔ)^2$, $(ΟΑ)^2 + (ΟΔ)^2$ και $(ΟΒ)^2 + (ΟΓ)^2$.
- Υπολογίστε και πινακοποιήστε αυτόματα τα μεγέθη $(ΑΒ)^2$, $(ΒΓ)^2$, $(ΑΔ)^2$, $(ΔΓ)^2$, $(ΑΒ)^2 + (ΔΓ)^2$ και $(ΑΔ)^2 + (ΒΓ)^2$.
- Μετακινήστε τα σημεία Α, Γ και Β, Δ στις ευθείες ε_1 και ε_2 και πινακοποιήστε αυτόματα τα μεγέθη που προαναφέρθηκαν.

Σχήμα Α_20

Διερεύνηση

Με βάση τα μεγέθη που υπολογίστηκαν, ποιες υποθέσεις μπορείτε να διατυπώσετε;
Ποιες είναι οι βασικές ισότητες που προκύπτουν; Διατυπώστε την αιτιολόγηση για την ύπαρξη αυτών των ισοτήτων.

Ισότητα 1

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

Ισότητα 2

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

Ισότητα 3

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

Ισότητα 4

.....

.....

Αιτιολόγηση

Ισότητα 5

Αιτιολόγηση

Κεφάλαιο 1

B' Τάξη – Γενίκευση πυθαγόρειου θεωρήματος

1 Δραστηριότητα

Χρόνος: 30 λεπτά

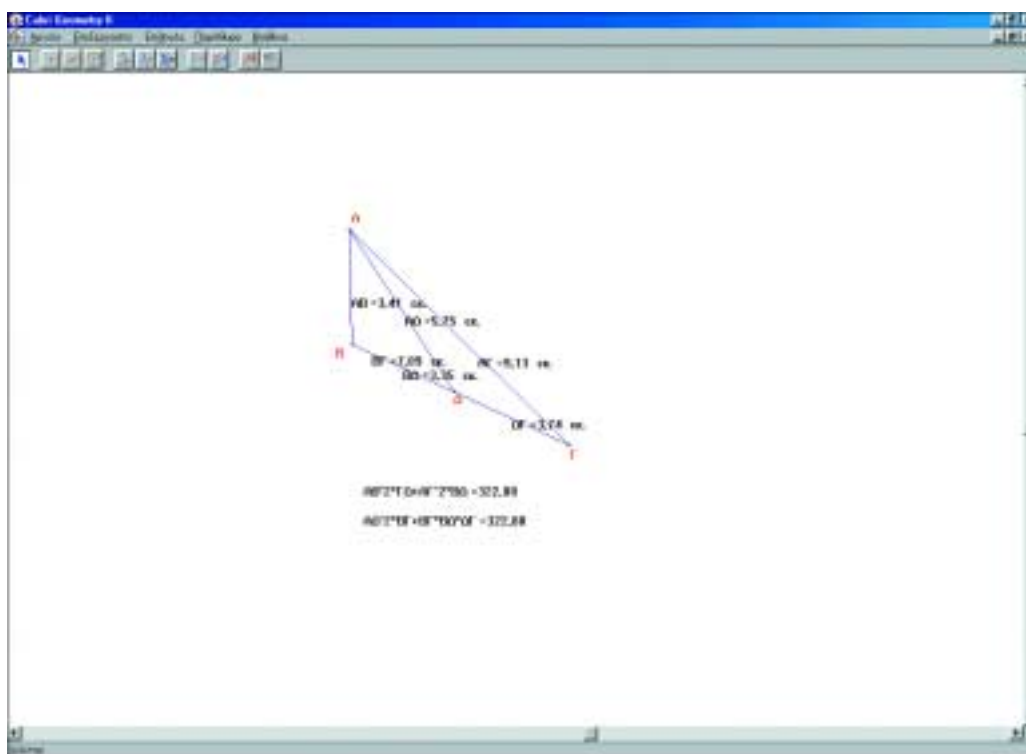
Δραστηριότητα

Στόχος

Η διερεύνηση σχέσεων μεταξύ πλευρών τριγώνου με τη χρήση του γενικευμένου πυθαγόρειου θεωρήματος. Το θεώρημα Stewart.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε ένα τρίγωνο ABΓ.
- Κατασκευάστε ένα σημείο στην πλευρά BΓ.
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμο τμήματα AB, AΓ, BΓ, AΔ, BΔ, ΔΓ και μετρήστε τα αυτόματα.
- Υπολογίστε τις παραστάσεις $(AB)^2 \cdot \Gamma\Delta + (A\Gamma)^2 \cdot B\Delta$ και $(A\Delta)^2 \cdot B\Gamma + B\Gamma \cdot B\Delta \cdot \Delta\Gamma$.
- Μετακινήστε τις κορυφές του τριγώνου ABΓ στην οθόνη του υπολογιστή ή το σημείο Δ πάνω στο ευθύγραμμο τμήμα BΓ, και διερευνήστε τι συμβαίνει, ώστε να διατυπώσετε υπόθεση για την ισότητα των παραστάσεων που παρατηρείτε.

Σχήμα Α_21

Μπορείτε να αιτιολογήσετε την απάντησή σας;

Αιτιολόγηση

Β' Τάξη – Στη διαίρεση τμήματος σε μέσο και άκρο λόγο
1 Δραστηριότητα
Χρόνος: 1 διδακτική ώρα

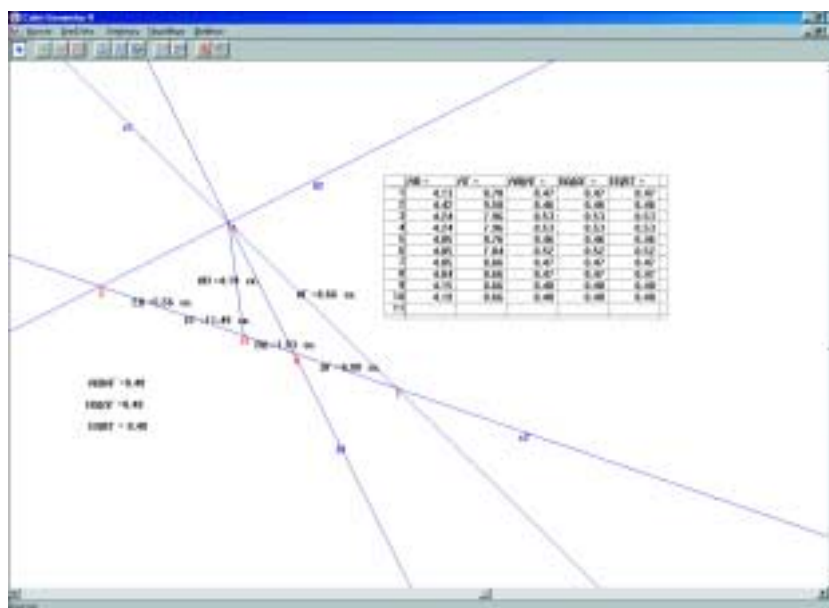
Δραστηριότητα

Στόχος

Η διερεύνηση της ύπαρξης αναλογικών σχέσεων μεταξύ των τμημάτων στα οποία τέμνεται μία πλευρά ενός τριγώνου από την εσωτερική και εξωτερική διχοτόμο της απέναντι γωνίας του τριγώνου προς αυτή την πλευρά.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε ένα τρίγωνο ΑΒΓ.
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα ΑΒ και ΑΓ, μετρήστε τα και πινακοποιήστε τα αυτόματα.
- Κατασκευάστε τις ευθείες ε_1 και ε_2 , έτσι ώστε να διέρχονται τα σημεία Α, Γ και Β, Γ αντίστοιχα.
- Κατασκευάστε τις διχοτόμους δ_1 και δ_2 της γωνίας ΒΑΓ και της εξωτερικής της.
- Κατασκευάστε τα σημεία Δ και Ε ως σημεία τομής των διχοτόμων δ_1 και δ_2 με την ευθεία ε_2 .
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα ΒΔ, ΔΓ, ΕΒ και ΕΓ και μετρήστε τα.
- Υπολογίστε τους λόγους ΑΒ/ΑΓ, ΒΔ/ΔΓ και ΕΒ/ΕΓ και πινακοποιήστε τους αυτόματα.
- Μετακινήστε τις κορυφές του τριγώνου ΑΒΓ ή την ευθεία ε στην οθόνη του υπολογιστή, και πινακοποιήστε αυτόματα τους λόγους που προαναφέρθηκαν.

Σχήμα Α_22

Διερεύνηση

Διατυπώστε μια υπόθεση για τις σχέσεις μεταξύ των λόγων των ευθύγραμμων τμημάτων που υπολογίστηκαν για τις διάφορες μορφές του τριγώνου $ABΓ$ και αιτιολογήστε, αν μπορείτε, την απάντησή σας.

Διατύπωση υπόθεσης

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

.....

Διερεύνηση

Α) Με βάση τα δεδομένα του πίνακα που κατασκευάσατε, ποια υπόθεση μπορείτε να διατυπώσετε; Αιτιολογήστε την.

Διατύπωση υπόθεσης

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

Β) Ποια ιδιότητα φαίνεται ότι έχουν τα σημεία της ευθείας ε ; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

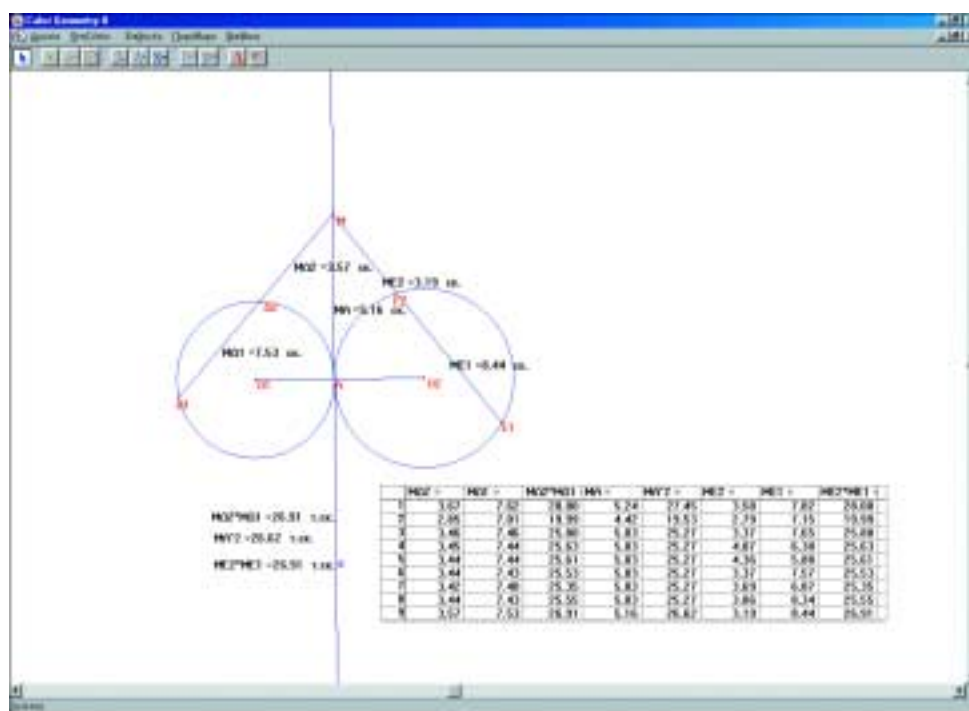
.....

Περίπτωση 2η: Οι κύκλοι εφάπτονται.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε έναν κύκλο με κέντρο O_1 .
- Κατασκευάστε ένα σημείο A πάνω στον κύκλο κέντρου O_1 .
- Κατασκευάστε έναν κύκλο με κέντρο O_2 και ακτίνα O_2A .
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα O_1O_2 .
- Κατασκευάστε την κάθετη ευθεία ε από το σημείο A στο ευθύγραμμο τμήμα O_1O_2 .
- Κατασκευάστε ένα σημείο M πάνω στην ευθεία ε .

- Κατασκευάστε τα σημεία Δ_1 και E_1 πάνω στον κύκλο O_1 και O_2 αντίστοιχα.
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα $M\Delta_1$ και ME_1 .
- Κατασκευάστε τα σημεία Δ_2 και E_2 ως σημεία τομής των ευθύγραμμων τμημάτων $M\Delta_1$ και ME_1 με τους κύκλους O_1 και O_2 αντίστοιχα.
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα $M\Delta_2$, ME_2 και MA , μετρήστε τα και πινακοποιήστε τα αυτόματα, όπως και τα ευθύγραμμα τμήματα $M\Delta_1$ και ME_1 .
- Υπολογίστε τα γινόμενα $M\Delta_2 \cdot M\Delta_1$, MA^2 , και $ME_2 \cdot ME_1$ και πινακοποιήστε τα αυτόματα.
- Μετακινήστε το M πάνω στην ευθεία ε ή μεταβάλετε τις ακτίνες των κύκλων O_1 και O_2 , και πινακοποιήστε αυτόματα τις τιμές των μεγεθών που προαναφέρθηκαν.

Σχήμα Α_24

Διερεύνηση

Α) Με βάση τα δεδομένα του πίνακα που κατασκευάσατε, ποια υπόθεση μπορείτε να διατυπώσετε; Δώστε την αιτιολόγησή.

Διατύπωση υπόθεσης

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

.....

Β) Ποια ιδιότητα φαίνεται ότι έχουν τα σημεία της ευθείας ε ; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

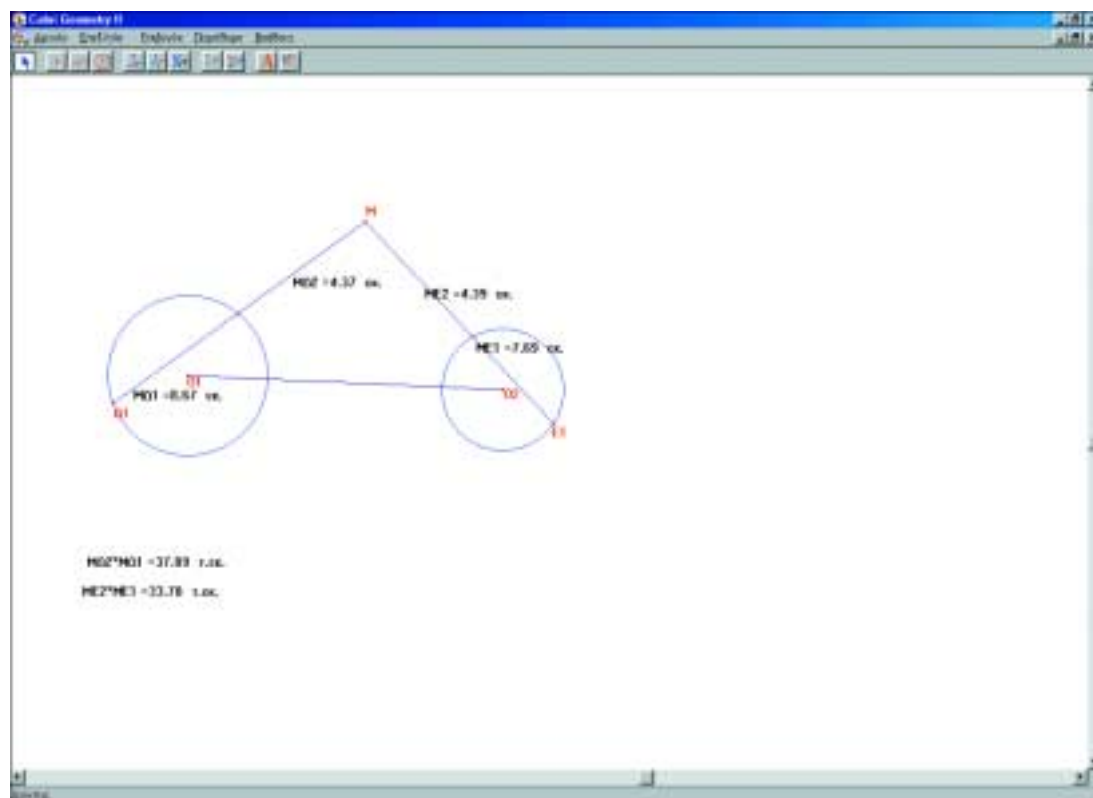
.....

.....

Περίπτωση 3η: Οι κύκλοι δεν έχουν κανένα κοινό σημείο.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε δύο μη τεμνόμενους κύκλους, με κέντρα O_1 και O_2 .
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα O_1O_2 .
- Κατασκευάστε ένα σημείο M στην οθόνη του υπολογιστή.
- Κατασκευάστε τα σημεία Δ_1 και E_1 πάνω στον κύκλο O_1 και O_2 αντίστοιχα.
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα $M\Delta_1$ και ME_1 .
- Κατασκευάστε τα σημεία Δ_2 και E_2 ως σημεία τομής των ευθύγραμμων τμημάτων $M\Delta_1$ και ME_1 με τους κύκλους O_1 και O_2 αντίστοιχα.
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα $M\Delta_2$, ME_2 , $M\Delta_1$ και ME_1 , και μετρήστε τα αυτόματα.
- Υπολογίστε τα γινόμενα $M\Delta_2 \cdot M\Delta_1$ και $ME_2 \cdot ME_1$. Μετακινήστε το M πάνω στην οθόνη του υπολογιστή σας και διερευνήστε για ποιες θέσεις του M τα γινόμενα που προαναφέρθηκαν είναι ίσα.

Σχήμα Α_25

Απάντηση

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

.....

Κεφάλαιο 2

B' Τάξη – Εμβαδόν ορθογώνιου

1 Δραστηριότητα

Χρόνος: 20 λεπτά

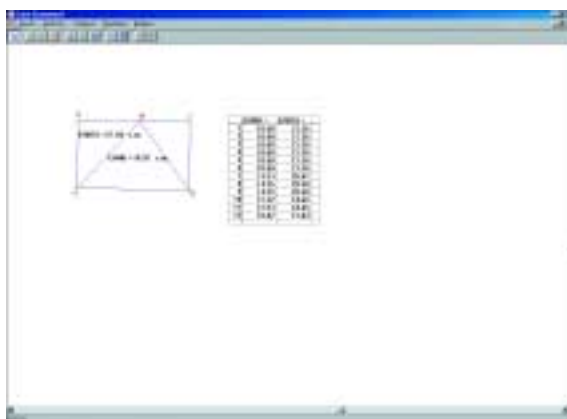
Δραστηριότητα

Στόχος

Η διερεύνηση σχέσεων μεταξύ ορθογώνιου και τριγώνου που έχει πλευρά τη μία πλευρά του ορθογώνιου, ενώ η τρίτη του κορυφή μετακινείται στην απέναντι πλευρά του ορθογώνιου.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε ένα ευθύγραμμο τμήμα AB.
- Κατασκευάστε μία ευθεία ε_1 κάθετη από το σημείο A στο ευθύγραμμο τμήμα AB.
- Κατασκευάστε ένα σημείο Δ πάνω στην ευθεία ε_1 .
- Κατασκευάστε μία ευθεία ε_2 κάθετη από το σημείο Δ στην ευθεία ε_1 .
- Κατασκευάστε μία ευθεία ε_3 κάθετη από το σημείο B στο ευθύγραμμο τμήμα AB.
- Κατασκευάστε το σημείο Γ της τομής των ε_2 και ε_3 .
- Κατασκευάστε το ορθογώνιο ABΓΔ. Στη συνέχεια, μετρήστε και πινακοποιήστε αυτόματα το εμβαδόν του.
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα ΔΓ.
- Αποκρύψτε τις ευθείες ε_1 , ε_2 και ε_3 .
- Κατασκευάστε ένα σημείο Μ πάνω στο ευθύγραμμο τμήμα ΔΓ.
- Κατασκευάστε το τρίγωνο AMB. Στη συνέχεια, μετρήστε και πινακοποιήστε αυτόματα το εμβαδόν του.
- Μετακινήστε το σημείο Μ πάνω στο ευθύγραμμο τμήμα ΔΓ ή μεταβάλετε το ορθογώνιο ABΓΔ μετακινώντας τις κορυφές του A, B ή Δ στην οθόνη του υπολογιστή, και πινακοποιήστε αυτόματα τα μεγέθη που προαναφέρθηκαν.

Σχήμα Α_26

Διερεύνηση

Με βάση τον πίνακα που κατασκευάσατε, ποια υπόθεση μπορείτε να διατυπώσετε;
Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Διατύπωση υπόθεσης

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

.....

Β' Τάξη – Εμβαδόν παραλληλόγραμμου

1 Δραστηριότητα

Χρόνος: 25 λεπτά

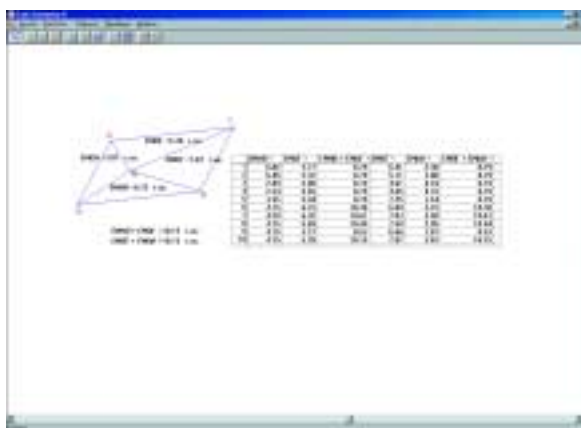
Δραστηριότητα

Στόχος

Η διερεύνηση των σχέσεων που έχουν εμβαδά τριγώνων των οποίων η μία κορυφή είναι εσωτερικό σημείο παραλληλόγραμμου και η μία πλευρά τους είναι πλευρά αυτού του παραλληλόγραμμου.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε δύο τυχαία ευθύγραμμα τμήματα AB και AD μη συνευθειακά στην οθόνη του υπολογιστή.
- Κατασκευάστε μία ευθεία ε_1 παράλληλη από το σημείο B στο ευθύγραμμο τμήμα AD .
- Κατασκευάστε μία ευθεία ε_2 παράλληλη από το σημείο D στο ευθύγραμμο τμήμα AB .
- Κατασκευάστε το σημείο Γ ως την τομή των ευθειών ε_1 και ε_2 .
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα $\Delta\Gamma$ και $B\Gamma$.
- Αποκρύψτε τις ευθείες ε_1 και ε_2 .
- Κατασκευάστε ένα σημείο M στο εσωτερικό του παραλληλόγραμμου $AB\Gamma\Delta$.
- Κατασκευάστε τα τρίγωνα MAB , $MB\Gamma$, $M\Delta\Gamma$ και $M\Delta A$, τα εμβαδά των οποίων μετρήστε και πινακοποιήστε αυτόματα.
- Υπολογίστε τα αθροίσματα των εμβαδών των τριγώνων $EMAB+EM\Delta\Gamma$ και $EMB\Gamma+EM\Delta A$ και πινακοποιήστε τα αυτόματα.
- Μετακινήστε το σημείο M στο εσωτερικό του παραλληλόγραμμου $AB\Gamma\Delta$ ή μεταβάλετε το παραλληλόγραμμο $AB\Gamma\Delta$ μετακινώντας τις κορυφές του A , B ή Δ στην οθόνη του υπολογιστή, και πινακοποιήστε αυτόματα τα μεγέθη που προαναφέρθηκαν.

Σχήμα Α_27

Διερεύνηση

Με βάση τον πίνακα που κατασκευάσατε, ποια υπόθεση μπορείτε να διατυπώσετε;

Διατύπωση υπόθεσης

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

Η ερώτηση αυτή είναι γενική και έχει στόχο την ενεργοποίηση των υψηλών νοητικών διεργασιών των μαθητών, προκειμένου να κατασκευάσουν τη γνώση τους αυτόνομα. Στην περίπτωση που αυτό δεν είναι δυνατό, τους καλείτε να διατυπώσουν υποθέσεις για συγκεκριμένα θέματα, όπως:

1. Με βάση τις στήλες 3 και 6 του πίνακα που κατασκευάσατε, ποια υπόθεση μπορείτε να διατυπώσετε για τις σχέσεις των αθροισμάτων των εμβαδών που εμφανίζονται σε αυτές, όταν το M μετακινείται στο εσωτερικό του παραλληλόγραμμου $ABΓΔ$; Μπορείτε να δώσετε κάποια αιτιολόγηση στην απάντησή σας;

Διατύπωση υπόθεσης

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

2. Διερευνήστε αν ισχύει η σχέση των αθροισμάτων των εμβαδών που προαναφέρθηκαν σε οποιοδήποτε παραλληλόγραμμο $ABΓΔ$.

Απάντηση

.....

.....

.....

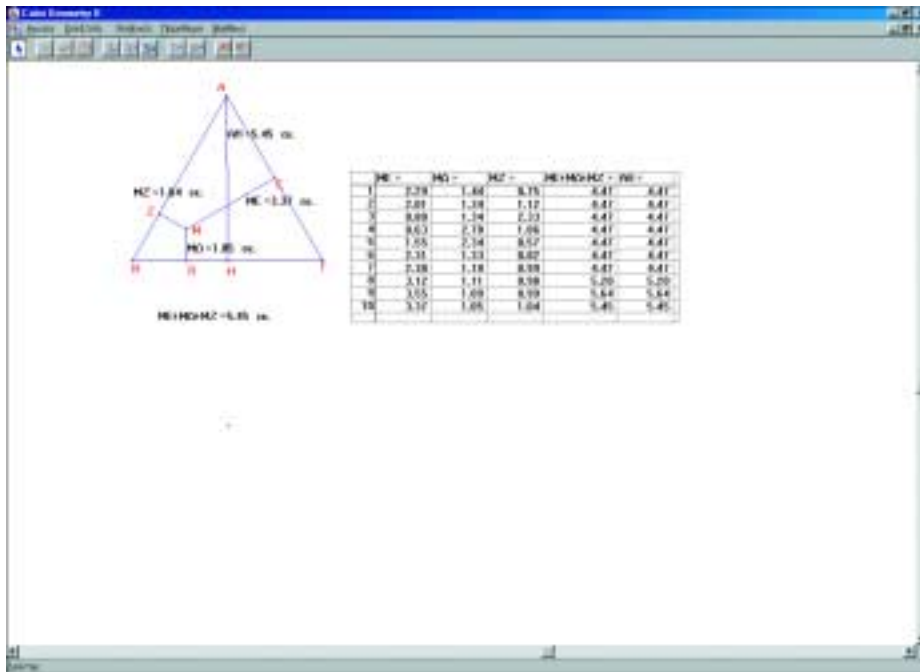
B' Τάξη – Εμβαδόν τριγώνου**1 Δραστηριότητα****Χρόνος: 25 λεπτά****Δραστηριότητα****Στόχος**

Η διερεύνηση των σχέσεων που έχουν εμβαδά τριγώνων των οποίων η μία κορυφή είναι εσωτερικό σημείο ισόπλευρου τριγώνου και η μία πλευρά τους είναι πλευρά του ίδιου τριγώνου.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε ένα ευθύγραμμο τμήμα ΒΓ.
- Κατασκευάστε έναν κύκλο με κέντρο Γ και ακτίνα ΓΒ.
- Κατασκευάστε έναν κύκλο με κέντρο Β και ακτίνα ΒΓ.
- Κατασκευάστε το σημείο Α ως σημείο τομής των κύκλων με κέντρο Γ και ακτίνα ΓΒ και κέντρο Β και ακτίνα ΒΓ.
- Αποκρύψτε τους κύκλους που προαναφέρθηκαν.
- Κατασκευάστε ένα σημείο Μ στο εσωτερικό του τριγώνου ΑΒΓ.
- Κατασκευάστε ευθεία ε_1 κάθετη στο ευθύγραμμο τμήμα ΒΓ από το σημείο Μ.
- Κατασκευάστε το σημείο Δ ως σημείο τομής της ευθείας ε_1 με το ευθύγραμμο τμήμα ΒΓ.
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα ΜΔ.
- Αποκρύψτε την ευθεία ε_1 .
- Κατασκευάστε ευθεία ε_2 κάθετη στο ευθύγραμμο τμήμα ΑΒ από το σημείο Μ.
- Κατασκευάστε το σημείο Ζ ως σημείο τομής της ευθείας ε_2 με το ευθύγραμμο τμήμα ΑΒ.
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα ΜΖ.
- Αποκρύψτε την ευθεία ε_2 .
- Κατασκευάστε ευθεία ε_3 κάθετη στο ευθύγραμμο τμήμα ΑΓ από το σημείο Μ.
- Κατασκευάστε το σημείο Ε ως σημείο τομής της ευθείας ε_3 με το ευθύγραμμο τμήμα ΑΓ.
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα ΜΕ.
- Αποκρύψτε την ευθεία ε_3 .
- Κατασκευάστε μία ευθεία ε_4 κάθετη στο ευθύγραμμο τμήμα ΒΓ από το σημείο Α.
- Κατασκευάστε το σημείο Η ως σημείο τομής της ευθείας ε_4 με το ευθύγραμμο τμήμα ΒΓ.
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα ΑΗ.
- Αποκρύψτε την ευθεία ε_4 .
- Μετρήστε και πινακοποιήστε αυτόματα τα ευθύγραμμα τμήματα ΜΔ, ΜΖ, ΜΕ και ΑΗ.

- Υπολογίστε και πινακοποιήστε αυτόματα το τμήμα $MD + MZ + ME$.
- Μετακινήστε το σημείο M στο εσωτερικό του τριγώνου $AB\Gamma$ ή μεταβάλετε το τρίγωνο $AB\Gamma$ μετακινώντας τις κορυφές του B ή Γ στην οθόνη του υπολογιστή σας, και πινακοποιήστε αυτόματα τα μεγέθη που προαναφέρθηκαν.

Σχήμα Α_28

Διερεύνηση

1. Με βάση τον πίνακα που κατασκευάσατε, ποια υπόθεση διατυπώνετε;

Διατύπωση υπόθεσης

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

.....

Στην περίπτωση που οι μαθητές δεν μπορούν να διατυπώσουν την υπόθεση ότι το άθροισμα των αποστάσεων του σημείου M από τις πλευρές του ισοπλευρού τριγώνου $AB\Gamma$ είναι σταθερό, συνιστάται να τους επικεντρώσετε την προσοχή στις στήλες 4 και 5 του πίνακα που κατασκευάστηκε.

2. Διερευνήστε τη σχέση μεταξύ των εμβαδών των τριγώνων MAB , MAG , $MB\Gamma$ και $AB\Gamma$ με βάση την προηγούμενη εργασία και τα συμπεράσματα τα οποία διατυπώσατε.

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

.....

.....

B' Τάξη – Εμβαδόν τραπεζίου
1 Δραστηριότητα
Χρόνος: 25 λεπτά

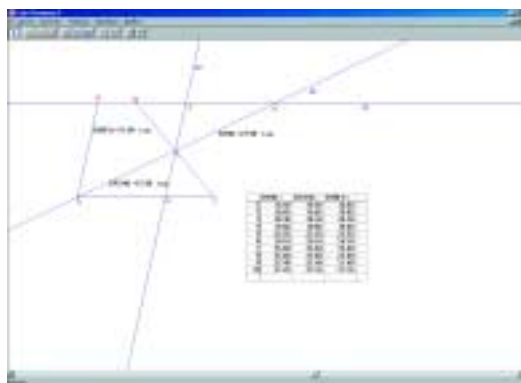
Δραστηριότητα

Στόχος

Η διερεύνηση σχέσεων εμβαδού τραπεζίου, παραλληλόγραμμου και τριγώνου.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε ένα ευθύγραμμο τμήμα $\Delta\Gamma$.
- Κατασκευάστε ένα σημείο A εξωτερικό του $\Delta\Gamma$.
- Κατασκευάστε μία ευθεία ε_1 παράλληλη από το σημείο A στο ευθύγραμμο τμήμα $\Delta\Gamma$.
- Κατασκευάστε ένα σημείο B στην ευθεία ε_1 .
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα AB , AD και $B\Gamma$.
- Κατασκευάστε το σημείο E ως μέσον του ευθύγραμμου τμήματος $B\Gamma$.
- Κατασκευάστε μία ευθεία ε_2 παράλληλη από το σημείο E στο ευθύγραμμο τμήμα AD .
- Κατασκευάστε το σημείο Z ως σημείο τομής των ευθειών ε_2 και ε_1 .
- Κατασκευάστε το σημείο H ως σημείο τομής των ευθειών ε_2 και $\Delta\Gamma$.
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα ED .
- Κατασκευάστε την ευθεία ε_3 έτσι ώστε να διέρχεται τα σημεία E και Δ .
- Κατασκευάστε το σημείο Θ ως σημείο τομής των ευθειών ε_3 και ε_1 .
- Κατασκευάστε το τραπέζιο $AB\Gamma\Delta$, το τρίγωνο $A\Theta\Delta$ και το παραλληλόγραμμο $AZH\Delta$.
- Μετρήστε και πινακοποιήστε αυτόματα τα εμβαδά των σχημάτων που προαναφέρθηκαν.
- Μεταβάλετε τη μορφή του τραπεζίου $AB\Gamma\Delta$ μετακινώντας τα σημεία Δ , Γ και A στην οθόνη του υπολογιστή και πινακοποιήστε αυτόματα τα μεγέθη που προαναφέρθηκαν.

Σχήμα Α_29

Διερεύνηση

Με βάση τον πίνακα που κατασκευάσατε, ποια υπόθεση μπορείτε να διατυπώσετε;
Τι αιτιολόγηση δίνετε;

Διατύπωση υπόθεσης

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

.....

Κεφάλαιο 3

B' Τάξη – Κανονικά πολύγωνα

1 Δραστηριότητα

Χρόνος: 25 λεπτά

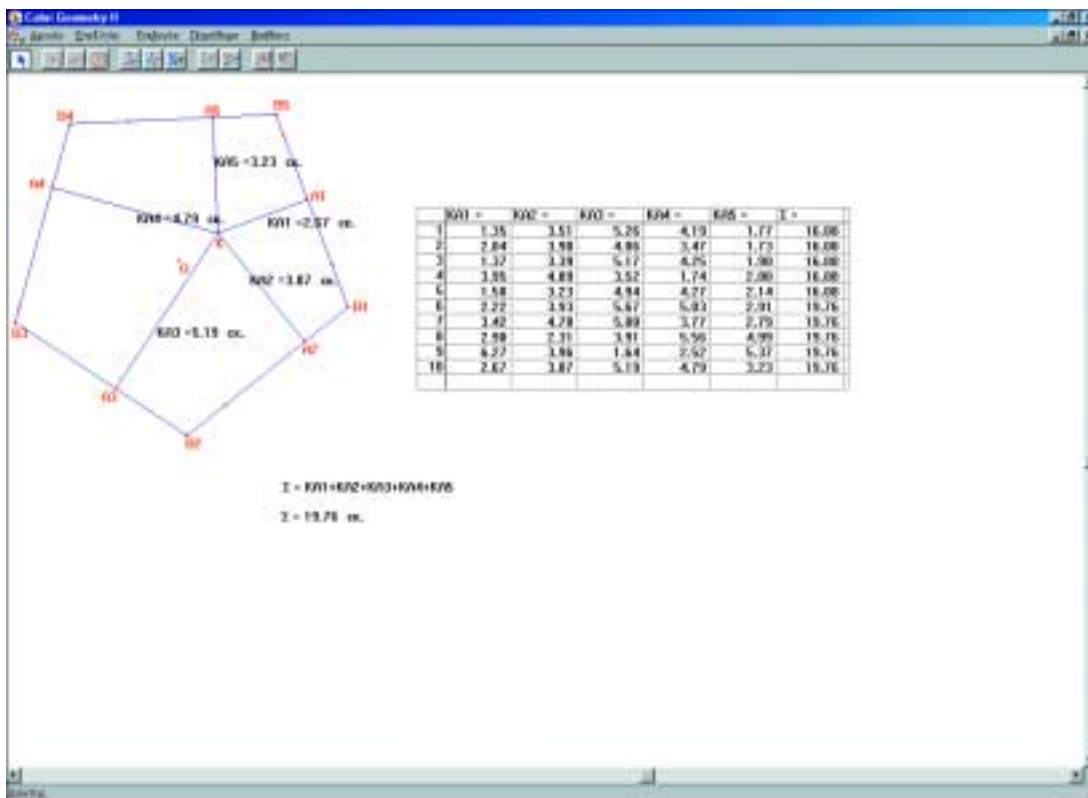
Δραστηριότητα

Στόχος

Η διερεύνηση των σχέσεων που υπάρχουν στο άθροισμα των αποστάσεων εσωτερικού σημείου κανονικού πολυγώνου από τις πλευρές του.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε ένα κανονικό πεντάγωνο.
- Ονομάστε τις κορυφές του κανονικού πενταγώνου B_1, B_2, B_3, B_4, B_5 και το κέντρο του περιγεγραμμένου κύκλου σε αυτό O .
- Κατασκευάστε ένα εσωτερικό σημείο του πενταγώνου K .
- Κατασκευάστε μία ευθεία ε_1 , κάθετη στο ευθύγραμμο τμήμα B_5B_1 .
- Κατασκευάστε μία ευθεία ε_2 , κάθετη στο ευθύγραμμο τμήμα B_2B_1 .
- Κατασκευάστε μία ευθεία ε_3 , κάθετη στο ευθύγραμμο τμήμα B_3B_2 .
- Κατασκευάστε μία ευθεία ε_4 , κάθετη στο ευθύγραμμο τμήμα B_4B_3 .
- Κατασκευάστε μία ευθεία ε_5 , κάθετη στο ευθύγραμμο τμήμα B_5B_4 .
- Κατασκευάστε το σημείο A_1 ως σημείο τομής της ευθείας ε_1 με το ευθύγραμμο τμήμα B_5B_1 .
- Κατασκευάστε το σημείο A_2 ως σημείο τομής της ευθείας ε_2 με το ευθύγραμμο τμήμα B_2B_1 .
- Κατασκευάστε το σημείο A_3 ως σημείο τομής της ευθείας ε_3 με το ευθύγραμμο τμήμα B_3B_2 .
- Κατασκευάστε το σημείο A_4 ως σημείο τομής της ευθείας ε_4 με το ευθύγραμμο τμήμα B_4B_3 .
- Κατασκευάστε το σημείο A_5 ως σημείο τομής της ευθείας ε_5 με το ευθύγραμμο τμήμα B_5B_4 .
- Αποκρύψτε τις ευθείες $\varepsilon_1, \varepsilon_2, \varepsilon_3, \varepsilon_4$ και ε_5 .
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα KA_1, KA_2, KA_3, KA_4 και KA_5 και μετρήστε τα και πινακοποιήστε τα αυτόματα.
- Υπολογίστε το άθροισμα $KA_1 + KA_2 + KA_3 + KA_4 + KA_5$ και πινακοποιήστε το αυτόματα.
- Μετακινήστε το σημείο K στο εσωτερικό του κανονικού πολυγώνου και πινακοποιήστε αυτόματα τα μεγέθη που προαναφέρθηκαν.

Σχήμα Α_30

- Μεταβάλλετε την ακτίνα του περιγεγραμμένου κύκλου στο κανονικό πολύγωνο και πινακοποιήστε αυτόματα τα προαναφερθέντα μεγέθη.

Διερεύνηση

1. Διερευνήστε τι συμβαίνει με τις αποστάσεις του σημείου K από τις πλευρές του κανονικού πολυγώνου όταν αυτό μετακινείται στο εσωτερικό του κανονικού πολυγώνου.

Διατύπωση υπόθεσης

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

.....

2. Διερευνήστε τι συμβαίνει με τις αποστάσεις του σημείου K από τις πλευρές του κανονικού πολυγώνου όταν μεταβάλλεται η ακτίνα του περιγεγραμμένου κύκλου του κανονικού πολυγώνου.

Διατύπωση υπόθεσης

.....

.....

Αιτιολόγηση

.....

.....

.....

Διατύπωση γενικεύσεων

.....

.....

.....

Β' Τάξη – Κανονικά πολύγωνα – Ομοιότητα
1 Δραστηριότητα
Χρόνος: 25 λεπτά

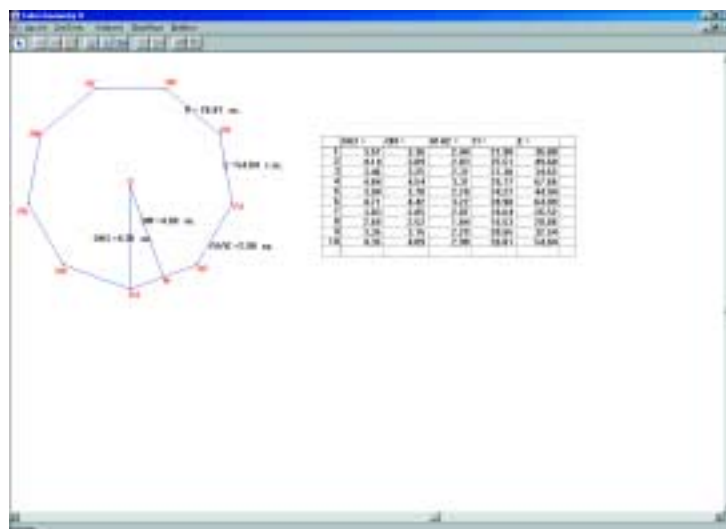
Δραστηριότητα

Στόχος

Η διερεύνηση σχέσεων μεταξύ περιμέτρων, ακτίνων, αποστημάτων, πλευρών και εμβαδών μεταξύ όμοιων πολυγώνων.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε ένα κανονικό εννιάγωνο $A_1, A_2, A_3 \dots A_9$.
- Κατασκευάστε την πλευρά του A_1A_2 .
- Κατασκευάστε το κέντρο του περιγεγραμμένου κύκλου O .
- Κατασκευάστε την ευθεία ε κάθετη από το κέντρο του κύκλου O στην πλευρά A_2A_3 .
- Κατασκευάστε το σημείο M ως σημείο τομής της ε με το ευθύγραμμο τμήμα A_2A_3 .
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα OM .
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα OA_3 .
- Αποκρύψτε την ε .
- Μετρήστε και πινακοποιήστε αυτόματα την περίμετρο του κανονικού πολυγώνου.
- Μετρήστε και πινακοποιήστε αυτόματα το εμβαδόν του κανονικού πολυγώνου.
- Μετρήστε και πινακοποιήστε αυτόματα την πλευρά A_1A_2 .
- Μετρήστε και πινακοποιήστε αυτόματα τα ευθύγραμμο τμήματα OM και OA_3 .
- Μεταβάλετε την ακτίνα OA_3 και πινακοποιήστε τα μεγέθη που προαναφέρθηκαν.

Σχήμα Α_31

Διερεύνηση

Με βάση τα δεδομένα του πίνακα που κατασκευάσατε, διερευνήστε τις σχέσεις ανάμεσα στα εμβαδά, στις περιμέτρους, στις πλευρές, στα αποστήματα και στις ακτίνες των περιγεγραμμένων κύκλων των όμοιων πολυγώνων που δημιουργήθηκαν.

Απάντηση

Σχέσεις:

.....
.....

- ακτίνων

.....
.....

- πλευρών

.....
.....

- αποστημάτων

.....
.....

- περιμέτρων

.....
.....

- εμβαδών

.....
.....

Διατύπωση συμπερασμάτων

.....
.....
.....
.....

B' Τάξη – Μήκος τόξου και κύκλου**1 Δραστηριότητα****Χρόνος: 25 λεπτά****Δραστηριότητα****Στόχος**

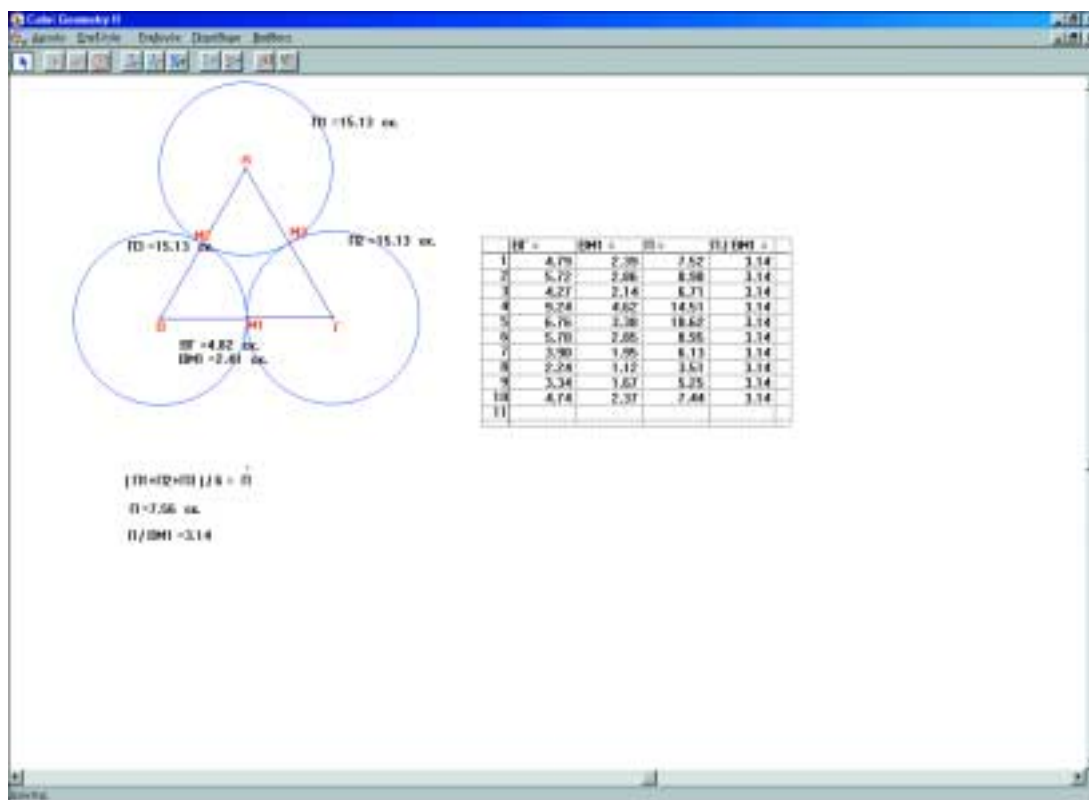
Η διερεύνηση σχέσεων μεταξύ της περιμέτρου ενός καμπυλόγραμμου τριγώνου, που δημιουργείται από τα εσωτερικά τόξα των κύκλων που κατασκευάζονται με κέντρα τις κορυφές ενός ισόπλευρου τριγώνου $AB\Gamma$ και είναι εφαπτόμενοι, και της πλευράς του τριγώνου $AB\Gamma$.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε ένα ευθύγραμμο τμήμα $B\Gamma$.
- Κατασκευάστε έναν κύκλο κέντρου B και ακτίνας $B\Gamma$.
- Κατασκευάστε έναν κύκλο κέντρου Γ και ακτίνας ΓB .
- Κατασκευάστε το σημείο A ως σημείο τομής των κύκλων $(B, B\Gamma)$ και $(\Gamma, \Gamma B)$.
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα AB και $A\Gamma$.
- Αποκρύψτε τους κύκλους $(B, B\Gamma)$ και $(\Gamma, \Gamma B)$.
- Κατασκευάστε τα μέσα M_1 , M_2 και M_3 των πλευρών $B\Gamma$, AB και $A\Gamma$ αντίστοιχα.
- Κατασκευάστε τον κύκλο με κέντρο B και ακτίνα BM_1 .
- Κατασκευάστε τον κύκλο με κέντρο A και ακτίνα AM_2 .
- Κατασκευάστε τον κύκλο με κέντρο Γ και ακτίνα ΓM_3 .
- Κατασκευάστε το μήκος του κύκλου $(A, AM_2) = \Pi_1$.
- Κατασκευάστε το μήκος του κύκλου $(\Gamma, \Gamma M_3) = \Pi_2$.
- Κατασκευάστε το μήκος του κύκλου $(B, BM_1) = \Pi_3$.
- Υπολογίστε το άθροισμα $\Pi = (\Pi_1 + \Pi_2 + \Pi_3)/6$ και πινακοποιήστε το αυτόματα.
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα BM_1 .
- Μετρήστε και πινακοποιήστε αυτόματα τα ευθύγραμμα τμήματα $B\Gamma$ και BM_1 .
- Υπολογίστε και πινακοποιήστε αυτόματα το λόγο Π/BM_1 .
- Μεταβάλετε το τρίγωνο $AB\Gamma$ μετακινώντας τα σημεία B και Γ στην οθόνη του υπολογιστή σας και πινακοποιήστε αυτόματα τα μεγέθη που προαναφέρθηκαν.

Διερεύνηση

- A) Με βάση τα δεδομένα του πίνακα που κατασκευάσατε, μπορείτε να διατυπώσετε μια υπόθεση για τη σχέση της περιμέτρου του καμπυλόγραμμου τριγώνου $M_1M_2M_3$ με την πλευρά του τριγώνου $AB\Gamma$;

Σχήμα Α_32

Διατύπωση υπόθεσης

Β) Κατά τη μεταβολή της πλευράς του ισόπλευρου τριγώνου στην οθόνη του υπολογιστή, υπάρχει σταθερή σχέση ανάμεσα στα μεγέθη που προαναφέρθηκαν;

Απάντηση

B' Τάξη – Εμβαδόν τόξου και κύκλου**1 Δραστηριότητα****Χρόνος: 25 λεπτά****Δραστηριότητα****Στόχος**

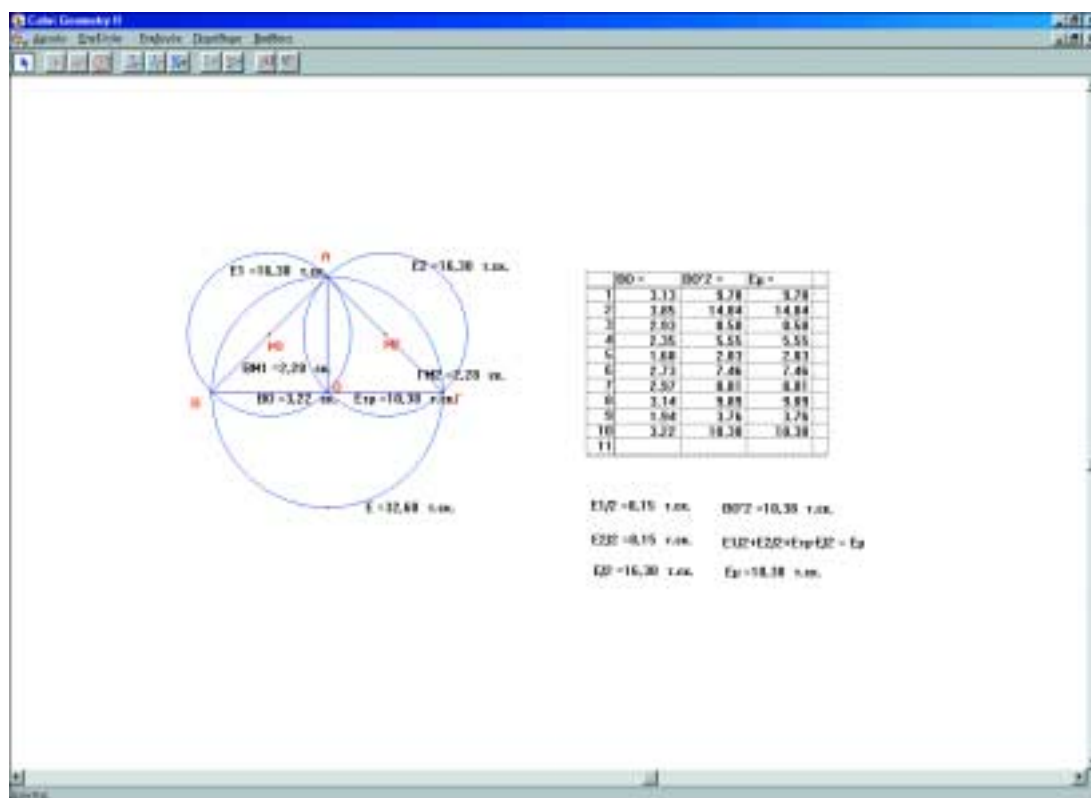
Ο προσδιορισμός σχέσεων μεταξύ εμβαδών μηνίσκων.

Δραστηριότητα

Κατασκευάστε ημικύκλιο διαμέτρου ΒΓ. Πάρτε στο μέσον του ημικυκλίου αυτού το σημείο Α. Στη συνέχεια, κατασκευάστε προς το μέρος αυτού του ημικυκλίου δύο ημικύκλια με διαμέτρους τα άκρα του ευθύγραμμου τμήματος ΒΓ και το σημείο Α. Προσδιορίστε τη σχέση των εμβαδών των δύο μηνίσκων που σχηματίζονται.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε έναν κύκλο κέντρου Ο.
- Κατασκευάστε ένα σημείο Γ πάνω στον κύκλο κέντρου Ο.
- Κατασκευάστε το σημείο Β ως συμμετρικό του σημείου Γ ως προς το κέντρο Ο.
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα ΒΓ.
- Κατασκευάστε την ευθεία ε κάθετη από το σημείο Ο στο ευθύγραμμο τμήμα ΒΓ.
- Κατασκευάστε το σημείο Α ως τομή της ευθείας ε και του κύκλου κέντρου Ο.
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα ΟΑ.
- Αποκρύψτε την ευθεία ε.
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα ΑΒ και ΑΓ.
- Κατασκευάστε τα σημεία M_1 και M_2 ως μέσα των ευθύγραμμων τμημάτων ΑΒ και ΑΓ.
- Κατασκευάστε κύκλο με κέντρο M_1 και ακτίνα M_1B .
- Κατασκευάστε κύκλο με κέντρο M_2 και ακτίνα $M_2Γ$.
- Κατασκευάστε το τρίγωνο ΑΒΓ και μετρήστε το αυτόματα.
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα ΒΟ, μετρήστε το και πινακοποιήστε το αυτόματα.
- Υπολογίστε αυτόματα το εμβαδόν του κύκλου κέντρου M_1 και ακτίνας M_1B , και ονομάστε το E_1 .
- Υπολογίστε αυτόματα το εμβαδόν του κύκλου κέντρου M_2 και ακτίνας $M_2Γ$, και ονομάστε το E_2 .
- Υπολογίστε αυτόματα το εμβαδόν του κύκλου κέντρου Ο και ακτίνας ΟΒ, και ονομάστε το Ε.
- Υπολογίστε αυτόματα τις τιμές των $E_{1/2}$, $E_{2/2}$, $E/2$, BO^2 και $E_{1/2} + E_{2/2} + E_{\tau\theta} - E/2$.
- Μεταβάλετε το μέγεθος του κύκλου στην οθόνη του υπολογιστή και πινακοποιήστε αυτόματα τις τιμές που προαναφέρθηκαν.

Σχήμα Α_33

Διερεύνηση

Με βάση τα δεδομένα του πίνακα που προκύπτει, προσδιορίστε τη σχέση μεταξύ των εμβαδών των μηνίσκων που σχηματίζονται.

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

B' Τάξη Λυκείου – Τεχνολογική κατεύθυνση

Κεφάλαιο 3

B' Τάξη – Διανύσματα

1 Δραστηριότητα

Χρόνος: 1 διδακτική ώρα

Δραστηριότητα – Πρόβλημα

Στόχος:

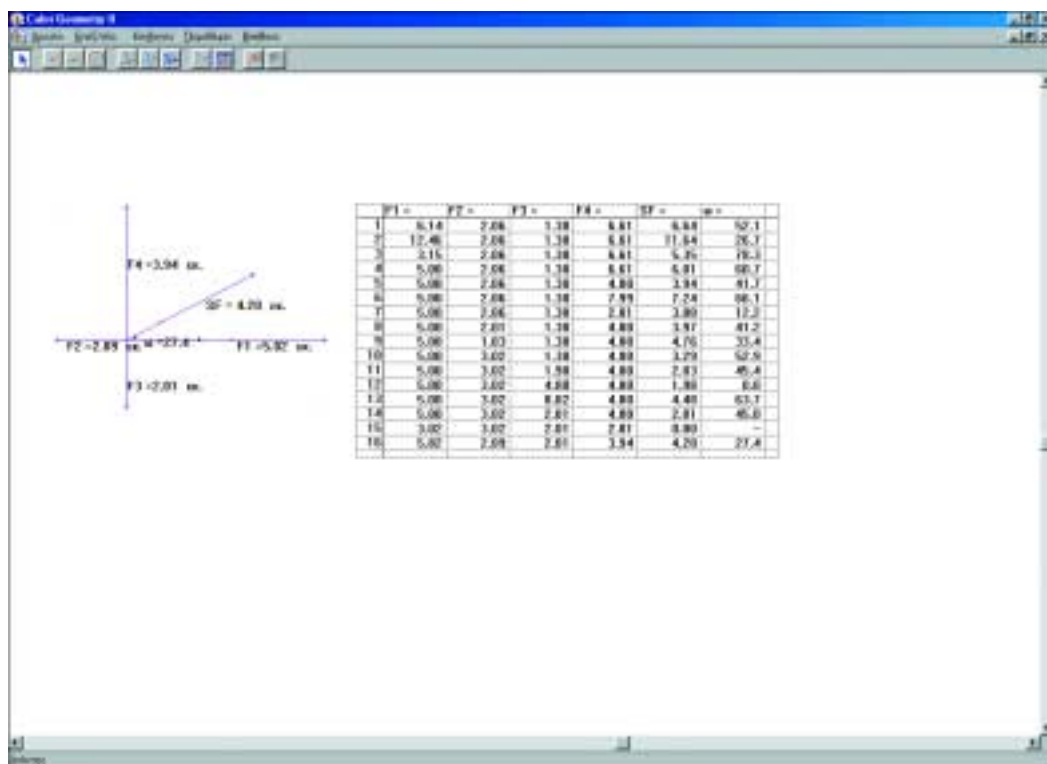
Η διερεύνηση της μεταβολής της συνισταμένης δύναμης όταν μεταβάλλονται οι συνιστώσες δυνάμεις.

Πρόβλημα

Σε ένα αεροπλάνο που πετά και βρίσκεται στη θέση O ενεργούν η προωθητική δύναμη F_1 (με οριζόντια διεύθυνση), η αντίσταση του αέρα F_2 , η ανυψωτική δύναμη F_4 και το βάρος του F_3 .

Κατασκευή

- Εμφανίστε τους καρτεσιανούς άξονες.
- Κατασκευάστε ένα διάνυσμα στον άξονα ox , που να έχει αρχή στο κέντρο O των αξόνων και να αναπαριστά τη δύναμη F_1 .
- Κατασκευάστε ένα άλλο διάνυσμα στον άξονα ox , που να έχει αρχή στο κέντρο O των αξόνων, αντίθετη φορά προς το διάνυσμα F_1 και να αναπαριστά τη δύναμη F_2 .
- Κατασκευάστε ένα διάνυσμα στον άξονα oy , που να έχει αρχή στο κέντρο O των αξόνων, με φορά προς τα πάνω και να αναπαριστά τη δύναμη F_4 .
- Κατασκευάστε ένα άλλο διάνυσμα στον άξονα oy , που να έχει αρχή στο κέντρο O των αξόνων, με αντίθετη φορά προς το διάνυσμα F_4 και να αναπαριστά το βάρος F_3 .
- Βρείτε το άθροισμα των διανυσμάτων F_1 και F_3 και ονομάστε το F_5 .
- Στη συνέχεια, βρείτε το άθροισμα των F_2 και F_4 και ονομάστε το F_6 .
- Βρείτε το άθροισμα των διανυσμάτων F_5 και F_6 και ονομάστε το SF . Ποια είναι η σημασία αυτού του διανύσματος;
- Μετρήστε και πινακοποιήστε τα διανύσματα F_1 , F_2 , F_3 , F_4 και SF , όπως και τη γωνία ω των διανυσμάτων F_1 και SF .
- Αποκρύψτε τους άξονες και τα διανύσματα F_5 και F_6 .
- Μεταβάλετε τα διανύσματα F_1 , F_2 , F_3 , F_4 στην οθόνη του υπολογιστή και πινακοποιήστε αυτόματα τις τιμές που προαναφέρθηκαν.

Σχήμα Α_34

Διερεύνηση

Με βάση τα δεδομένα του πίνακα που κατασκευάσατε, διατυπώστε υποθέσεις για τις σχέσεις των μεγεθών που αναπαριστώνται σε αυτόν.

Υπόθεση 1

.....

.....

Υπόθεση 2

.....

.....

Υπόθεση 3

.....

.....

Υπόθεση 4

.....

.....

Άλλες υποθέσεις

.....

.....

Αφήνετε τους μαθητές να εργαστούν μόνοι τους, συγκεντρώνετε τις υποθέσεις τους και, εάν χρειαστεί, χρησιμοποιείτε βοηθητικά τις παρακάτω ερωτήσεις:

Ερωτήσεις

- 1) Να βρείτε πώς μεταβάλλεται η διεύθυνση της τροχιάς του αεροπλάνου όταν μεταβάλλονται οι δυνάμεις που επιδρούν πάνω σε αυτό. Να βρείτε, επίσης, το μέγεθος και τη διεύθυνση της συνισταμένης δύναμης η οποία κινεί το αεροπλάνο.

Απάντηση

Επιπλέον, καλείστε να απαντήσετε:

- 2) Πότε το αεροπλάνο χάνει ύψος και πότε ανεβαίνει;

Απάντηση

- 3) Πότε το αεροπλάνο κινείται προς τα δεξιά και πότε προς τα αριστερά;

Απάντηση

- 4) Πότε η κίνηση του αεροπλάνου είναι ευθύγραμμη και ομαλή, πότε είναι επιβραδυνόμενη και πότε επιταχυνόμενη;

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

.....

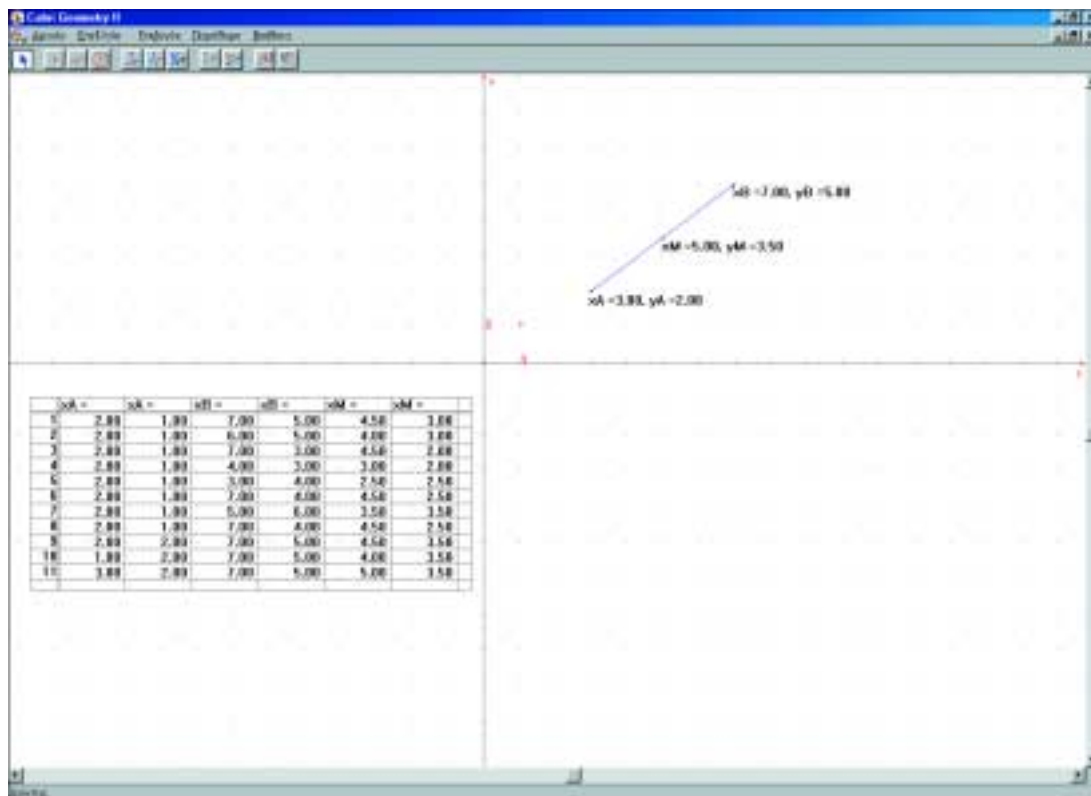
.....

B' Τάξη – Συντεταγμένες στο επίπεδο**1 Δραστηριότητα****Χρόνος: 25 λεπτά****Δραστηριότητα****Στόχος**

Η διερεύνηση της σχέσης των συντεταγμένων του άκρου ενός διανύσματος με τις συντεταγμένες του μέσου του.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε ορθοκανονικούς άξονες.
- Κατασκευάστε πλέγμα με βάση τους άξονες που προαναφέρθηκαν.
- Κατασκευάστε ένα διάνυσμα AB.
- Κατασκευάστε το σημείο M ως μέσον του διανύσματος AB.
- Κατασκευάστε τις συντεταγμένες των σημείων A, B και M, και πινακοποιήστε τις αυτόματα.
- Μετακινήστε τα άκρα του διανύσματος AB στην οθόνη του υπολογιστή σας και πινακοποιήστε αυτόματα τις τιμές που προαναφέρθηκαν.

Σχήμα Α_35

Διερεύνηση

Με βάση τα δεδομένα του πίνακα που κατασκευάσατε, διερευνήστε τη σχέση των συντεταγμένων του μέσου M του διανύσματος AB ως προς τις συντεταγμένες των άκρων του.

Απάντηση

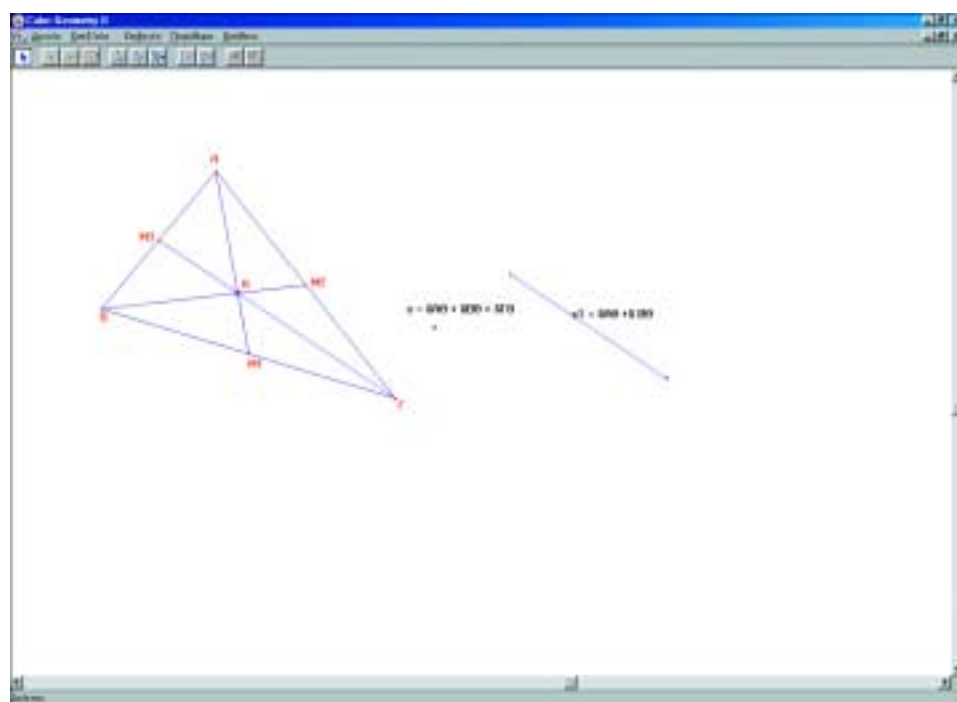

B' Τάξη – Βαρύκεντρο σχημάτων**1 Δραστηριότητα****Χρόνος: 1 διδακτική ώρα****Δραστηριότητα****Στόχος**

Ο προσδιορισμός σχέσεων μεταξύ των διανυσμάτων που έχουν ως αρχή τις κορυφές τριγώνου $AB\Gamma$ και συντρέχουν στο βαρύκεντρό του.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε ένα τρίγωνο $AB\Gamma$.
- Κατασκευάστε τα μέσα M_1, M_2, M_3 των πλευρών του τριγώνου $B\Gamma, A\Gamma$ και AB αντίστοιχα.
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα AM_1, BM_2 και ΓM_3 .
- Κατασκευάστε το σημείο Θ ως σημείο της τομής των ευθύγραμμων τμημάτων AM_1, BM_2 και ΓM_3 .
- Κατασκευάστε τα διανύσματα AM_1, BM_2 και ΓM_3 .
- Κατασκευάστε το διάνυσμα s_1 ως άθροισμα των διανυσμάτων AM_1 και BM_2 ως προς εξωτερικό σημείο του τριγώνου $AB\Gamma$.
- Κατασκευάστε το διάνυσμα s ως άθροισμα των διανυσμάτων s_1 και ΓM_3 ως προς εξωτερικό σημείο του τριγώνου $AB\Gamma$.

Σχήμα Α_36

Διερεύνηση

Μετακινήστε τις κορυφές του τριγώνου $AB\Gamma$ στην οθόνη του υπολογιστή και διερευνήστε τι συμβαίνει με το άθροισμα s των διανυσμάτων AM_1 , BM_2 και GM_3 . Διατυπώστε σχετική υπόθεση.

Διατύπωση υπόθεσης

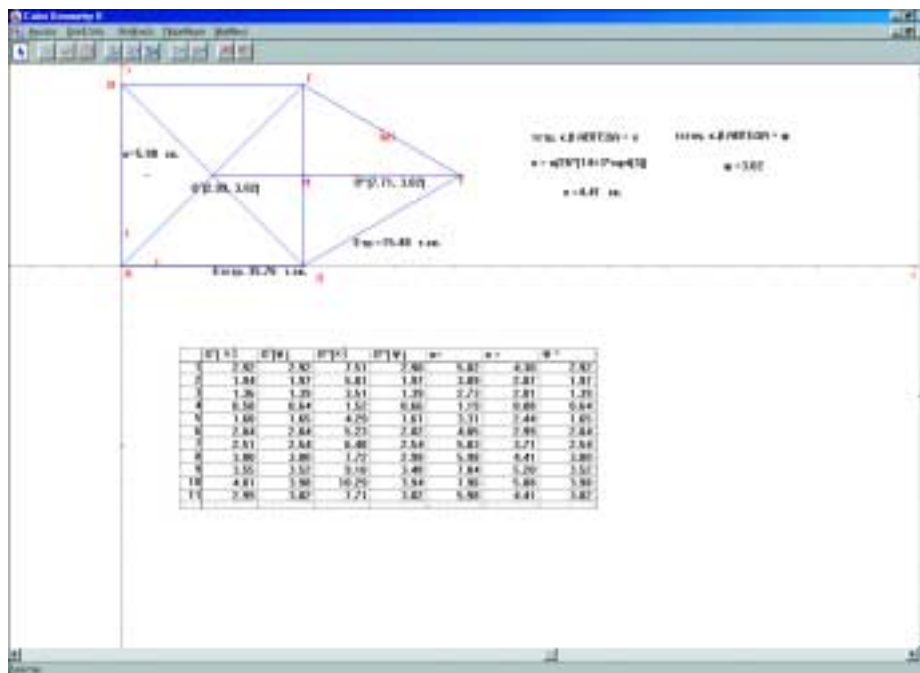
B' Τάξη – Βαρύκεντρο σύνθετων σχημάτων**1 Δραστηριότητα****Χρόνος: 1 διδακτική ώρα****Δραστηριότητα****Στόχος**

Η διερεύνηση των σχέσεων μεταξύ των συντεταγμένων των κέντρων βάρους των σχημάτων που συνθέτουν ένα σχήμα και του κέντρου βάρους του σύνθετου σχήματος που παράγεται: η περίπτωση της σύνθεσης ενός τετραγώνου και του ισόπλευρου τριγώνου το οποίο έχει πλευρά ίση με την πλευρά του τετραγώνου και εφάπτεται σε αυτήν.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε ένα ευθύγραμμο τμήμα $ΑΔ$.
- Κατασκευάστε έναν κύκλο με κέντρο A και ακτίνα $ΑΔ$.
- Κατασκευάστε έναν κύκλο με κέντρο $Δ$ και ακτίνα $ΔΑ$.
- Κατασκευάστε την ευθεία $ε_1$ κάθετη στο ευθύγραμμο τμήμα $ΑΔ$ από το σημείο A .
- Κατασκευάστε την ευθεία $ε_2$ κάθετη στο ευθύγραμμο τμήμα $ΑΔ$ από το σημείο $Δ$.
- Κατασκευάστε το σημείο B ως τομή του κύκλου κέντρου A και ακτίνας $ΑΔ$ με ευθεία $ε_1$.
- Κατασκευάστε το σημείο $Γ$ ως τομή του κύκλου κέντρου $Δ$ και ακτίνας $ΔΑ$ με ευθεία $ε_2$.
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα $ΑΒ$, $ΒΓ$ και $ΓΔ$.
- Κατασκευάστε έναν κύκλο με κέντρο $Γ$ και ακτίνα $ΓΔ$.
- Κατασκευάστε το σημείο E ως τομή του κύκλου κέντρου $Δ$ και ακτίνας $ΔΑ$ με τον κύκλο κέντρου $Γ$ και ακτίνας $ΓΔ$.
- Αποκρύψτε τους κύκλους κέντρου A και ακτίνας $ΑΔ$, κέντρου $Δ$ και ακτίνας $ΔΑ$ και κέντρου $Γ$ και ακτίνας $ΓΔ$.
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα $ΓΕ$, $ΔΕ$, $ΒΔ$ και $ΓΑ$.
- Κατασκευάστε το σημείο O' ως τομή των ευθύγραμμων τμημάτων $ΒΔ$ και $ΓΑ$ και βαρύκεντρο του τετραγώνου $ΑΒΓΔ$.
- Κατασκευάστε το σημείο M ως μέσον του ευθύγραμμου τμήματος $ΓΔ$.
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα $ΕΜ$.
- Κατασκευάστε το σημείο M_1 ως μέσον του ευθύγραμμου τμήματος $ΓΕ$.
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα $ΔM_1$.
- Κατασκευάστε το σημείο O'' ως τομή των ευθύγραμμων τμημάτων $ΕΔ$ και $ΔM_1$ και βαρύκεντρο του τριγώνου $ΓΔΕ$.
- Αποκρύψτε το ευθύγραμμο τμήμα $ΔM_1$.

- Κατασκευάστε τις συντεταγμένες των σημείων O' και O'' .
- Μετρήστε και πινακοποιήστε αυτόματα την πλευρά του τετραγώνου BA .
- Πινακοποιήστε αυτόματα την τεταγμένη του σημείου O' ως τεταγμένη του κέντρου βάρους του σύνθετου σχήματος όταν η πλευρά του τετραγώνου που το παράγει μεταβάλλεται μόνον ως προς τον άξονα $x'x$.
- Υπολογίστε και πινακοποιήστε αυτόματα την παράσταση $X = (\alpha/26) * (14 + 3 * \sqrt{3})$ ως τετμημένη του κέντρου βάρους του σύνθετου σχήματος, σε συνάρτηση με την πλευρά a του τετραγώνου που το παράγει.
- Μεταβάλετε την πλευρά AD του τετραγώνου και πινακοποιήστε αυτόματα τα μεγέθη που προαναφέρθηκαν.

Σχήμα Α_37

Διερεύνηση

Διερευνήστε τη σχέση μεταξύ των συντεταγμένων των κέντρων βάρους των σχημάτων που συνθέτουν ένα σχήμα, της πλευράς a του τετραγώνου που το παράγει και του κέντρου βάρους του σύνθετου σχήματος που παράγεται με τη διαδικασία που προαναφέρθηκε.

Απάντηση

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Κεφάλαιο 4

B' Τάξη – Παραβολή

1 Δραστηριότητα

Χρόνος: 20 λεπτά

Δραστηριότητα

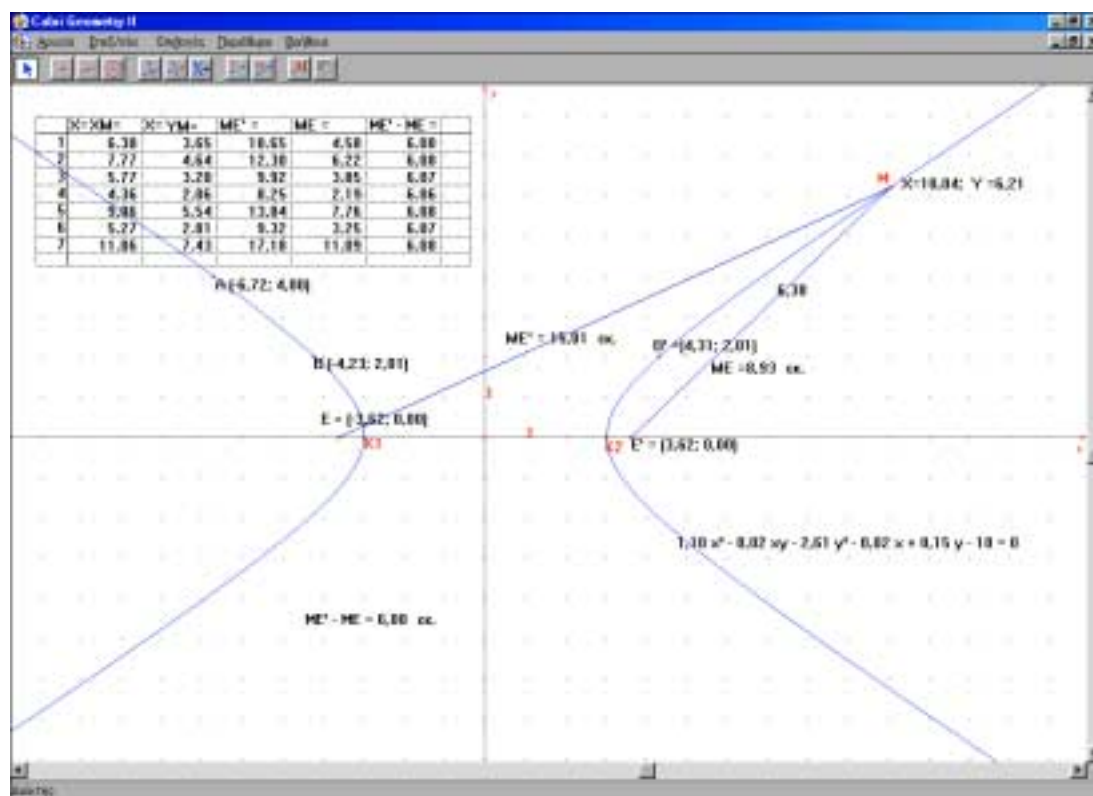
Στόχος

Η διερεύνηση της σχέσης που συνδέει το άθροισμα των αποστάσεων τυχαίου σημείου M το οποίο διαγράφει παραβολική τροχιά από την εστία και τη διευθετούσα της παραβολής.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε ένα ορθοκανονικό σύστημα αξόνων.
- Κατασκευάστε ένα πλέγμα με βάση τη μονάδα των αξόνων που κατασκευάστηκαν.
- Κατασκευάστε την κωνική τομή (παραβολή) που διέρχεται τα σημεία A (-2, 4), B (-1, 1), A' (2, 4) και B' (1, 1).
- Κατασκευάστε την εστία της παραβολής E (0, -1/4).
- Κατασκευάστε το σημείο E' (0, 1/4).
- Κατασκευάστε την ευθεία δ παράλληλη στον άξονα x'x από το σημείο E' ως διευθετούσα της παραβολής.
- Κατασκευάστε την εξίσωση της παραβολής.
- Κατασκευάστε το M, τυχαίο σημείο πάνω στην παραβολή.
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα ME, μετρήστε το και πινακοποιήστε το αυτόματα.
- Κατασκευάστε μία ευθεία ε κάθετη από το σημείο M στην ευθεία δ.
- Κατασκευάστε το σημείο K ως σημείο τομής της ευθείας δ με την ευθεία ε.
- Κατασκευάστε το ευθύγραμμο τμήμα MK, μετρήστε το και πινακοποιήστε το αυτόματα.
- Αποκρύψτε την ευθεία ε.
- Μετακινήστε το σημείο M πάνω στην παραβολή και πινακοποιήστε αυτόματα τα μεγέθη που προαναφέρθηκαν.

Σχήμα Α_38

Διερεύνηση

Με βάση τα στοιχεία του πίνακα που κατασκευάσατε, τι είδους υπόθεση μπορείτε να διατυπώσετε;

Διατύπωση υπόθεσης

.....

.....

B' Τάξη – Έλλειψη
1 Δραστηριότητα
Χρόνος: 25 λεπτά

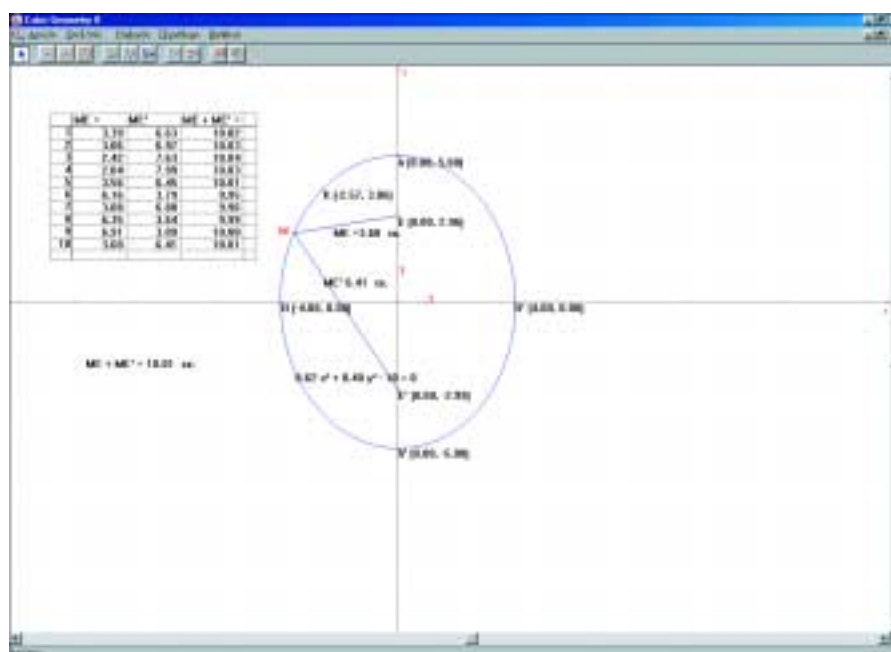
Δραστηριότητα

Στόχος

Η διερεύνηση της σχέσης που συνδέει το άθροισμα των αποστάσεων τυχαίου σημείου M το οποίο διαγράφει ελλειπτική τροχιά από τις εστίες της έλλειψης.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε τους ορθοκανονικούς άξονες.
- Κατασκευάστε ένα πλέγμα με βάση τη μονάδα των αξόνων.
- Κατασκευάστε μία έλλειψη που να διέρχεται τα σημεία A (0, 5), A' (0, -5), B' (0, -4), B' (0, 4) και K (-2,5, 4).
- Κατασκευάστε τις εστίες E (0,3) και E' (0, -3).
- Κατασκευάστε την εξίσωση της έλλειψης.
- Κατασκευάστε ένα σημείο M πάνω στην έλλειψη.
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα ME και ME', τα οποία μετρήστε και πινακοποιήστε αυτόματα.
- Υπολογίστε και πινακοποιήστε αυτόματα το άθροισμα ME+ME'.
- Μετακινήστε το σημείο M πάνω στην έλλειψη και πινακοποιήστε αυτόματα τα μεγέθη που προαναφέρθηκαν.

Σχήμα Α_39

Διερεύνηση

Με βάση τα στοιχεία του πίνακα που κατασκευάσατε, τι είδους υπόθεση μπορείτε να διατυπώσετε;

Διατύπωση υπόθεσης

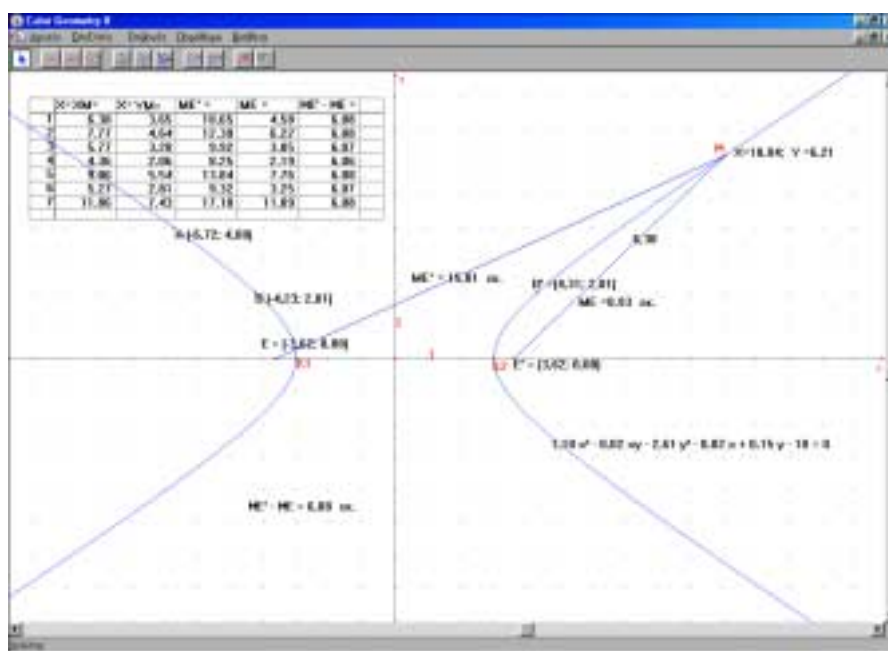

B' Τάξη – Υπερβολή**1 Δραστηριότητα****Χρόνος: 20 λεπτά****Δραστηριότητα****Στόχος**

Η διερεύνηση της σχέσης που συνδέει τη διαφορά των αποστάσεων τυχαίου σημείου M το οποίο διαγράφει υπερβολική τροχιά από τις εστίες της υπερβολής.

Κατασκευή

- Κατασκευάστε τους ορθοκανονικούς άξονες.
- Κατασκευάστε ένα πλέγμα με βάση τη μονάδα των αξόνων.
- Κατασκευάστε υπερβολή που να διέρχεται τα σημεία A (-6.72, 4), B (-4.23, 2), B' (4.31, 2), K1 (-3, 0) και K2 (3, 0).
- Κατασκευάστε τις εστίες E (-3.62, 0) και E' (3.62, 0).
- Κατασκευάστε την εξίσωση της υπερβολής.
- Κατασκευάστε ένα σημείο M πάνω στην υπερβολή.
- Κατασκευάστε τα ευθύγραμμα τμήματα ME και ME', μετρήστε τα και πινακοποιήστε τα αυτόματα.
- Υπολογίστε και πινακοποιήστε αυτόματα τη διαφορά ME'-ME.
- Μετακινήστε το σημείο M πάνω στην υπερβολή και πινακοποιήστε αυτόματα τα μεγέθη που προαναφέρθηκαν.

Σχήμα Α_40

Διερεύνηση

Με βάση τα στοιχεία του πίνακα που κατασκευάσατε, τι είδους υπόθεση μπορείτε να διατυπώσετε;

Διατύπωση υπόθεσης

.....

.....

Παράρτημα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ	
Σύνταξη – Αγγλικός Όρος	Συνάρτηση – Ελληνικός Όρος
ARCCOS(τιμή), arccos(), acos(), ArcCos()	Τόξο συνημιτόνου
ARGCH(τιμή), argch(), ArgCh()	Τόξο υπερβολικού συνημιτόνου
ARCSIN(τιμή), arcsin(), asin(), ArcSin()	Τόξο ημιτόνου
ARGSH(τιμή), argsh(), ArgSh()	Τόξο υπερβολικού ημιτόνου
ARCTAN(τιμή), arctan(), atan(), ArcTan()	Τόξο εφαπτομένης
ARGTH(τιμή), argth(), ArgTh()	Τόξο υπερβολικής εφαπτομένης
ROUND(τιμή), round(), Round()	Στρογγυλοποίηση (στον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό)
SQR(τιμή), sqr(), Sqr(), Sq()	Στο τετράγωνο
COS(τιμή), cos(), Cos()	Συνημίτονο
COSH(τιμή), cosh(), CosH(), ch()	Υπερβολικό συνημίτονο
EXP(τιμή), exp(), Exp()	Εκθέτης ex
Log10(τιμή), Log10(), lg()	Δεκαδικός λογάριθμος
LN(τιμή), ln(), Ln()	Νεπέριος λογάριθμος
MAX(τιμή 1, τιμή 2), max(n1, n2), Max (n1, n2)	Μέγιστη τιμή ενός συνόλου τιμών (n1, n2)
MIN (τιμή 1, τιμή 2), min (n1, n2), Min (n1, n2)	Ελάχιστη τιμή ενός συνόλου τιμών (n1, n2)
Π, Π, PI, pi, Pi	Τιμή του π
CEIL(τιμή), ceil(), Ceil()	Στρογγυλοποίηση προς τα πάνω (στον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό)
FLOOR(τιμή), floor(), Floor()	Στρογγυλοποίηση προς τα κάτω (στον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό)
10^(τιμή)	Δυνάμεις του 10
SQRT(τιμή), sqrt(), Sqrt(), SqRt(), _	Τετραγωνική ρίζα
SIN(τιμή), sin (), Sin()	Συνημίτονο
SINH(τιμή), sinh(), SinH(), sh()	Υπερβολικό συνημίτονο
TAN(τιμή), tan(), Tan()	Εφαπτομένη
TANH(τιμή), tanh(), TanH(), th()	Υπερβολική εφαπτομένη
ABS(τιμή), abs(), Abs()	Απόλυτη τιμή
Random(), random(), Rand(), rand()	Τυχαίος αριθμός από 0 έως 1
INV	Ορίζει την αντίστροφη συνάρτηση για sin, cos, tan, pi, in, log

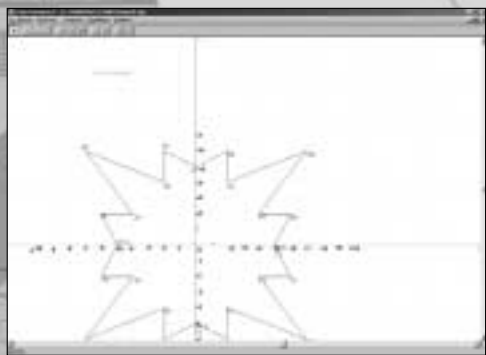
Cabri - geometry II

Το Cabri – geometry II

- είναι ένα δυναμικό περιβάλλον εκπαιδευτικού λογισμικού που υποστηρίζει την ανάπτυξη μιας διερευνητικής προσέγγισης στη διδασκαλία και στη μάθηση της γεωμετρίας.
- διαθέτει στοιχεία υψηλής αλληλεπίδρασης.
- αποτελεί ένα ανοικτό περιβάλλον μάθησης το οποίο διαθέτει εργαλεία στο μαθητή προκειμένου να μπορεί να επιλύει προβλήματα.
- υποστηρίζει τη διεπιστημονική προσέγγιση στη μάθηση της γεωμετρίας.

Με το Cabri – geometry II μπορείτε

- να δημιουργήσετε και να αποθηκεύσετε στον υπολογιστή σας μακροκατασκευές για σημαντικές ή συχνά επαναλαμβανόμενες γεωμετρικές κατασκευές.
- να καταρτίσετε λίστα περιεχομένων, η οποία θα περιλαμβάνει τα θέματα στα οποία επιθυμείτε να επικεντρώσετε το ενδιαφέρον σας.
- να διερευνήσετε τις γεωμετρικές ιδιότητες για υποθέσεις ασκήσεων που βασίζονται στα πέντε ευκλείδια αξιώματα.
- να προσδιορίσετε γραφικά γεωμετρικούς τόπους.
- να αναδείξετε τα δυναμικά χαρακτηριστικά των σχημάτων με υλικό animation.
- να εκτυπώσετε επιφάνεια σχεδίου 8 1/2*11.

Το λογισμικό **Cabri geometry II** εξελληνίστηκε και διανέμεται αρχικά για χρήση στα Γυμνάσια, Λύκεια και ΤΕΕ που συμμετέχουν στην **Οδύσσεια** – «Ελληνικά Σχολεία στην Κοινωνία της Πληροφορίας», το εθνικό πρόγραμμα που αφορά στην παιδαγωγική ένταξη των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) σε όλο το εύρος του εκπαιδευτικού συστήματος, και είναι αποτέλεσμα μακροχρόνιου σχεδιασμού και υλοποίησης (1996-2001). Το 2001 στα 385 σχολεία της **Οδύσσειας** καθηγητές όλων των ειδικοτήτων αξιοποιούν υπολογιστές και δίκτυα στην κύρια καθημερινή σχολική δραστηριότητά τους. Στο **Σχολικό Εργαστήριο της Κοινωνίας της Πληροφορίας** υποστηρίζεται η διδασκαλία όλων των μαθημάτων με διάφορες εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Στο Γ' ΚΠΣ προβλέπεται η χρηματοδότηση νέων δράσεων που στοχεύουν στην αξιοποίηση των ΤΠΕ στο σύνολο των Ελληνικών σχολείων.

Ελληνικά
Σχολεία
στην
Κοινωνία
της
Πληροφορίας

Η Οδύσσεια περιλαμβάνει:

– μεταπτυχιακή εκπαίδευση 95 επιμορφωτών (καθηγητές όλων των ειδικοτήτων) σε εξειδικευμένα ετήσια πανεπιστημιακά προγράμματα, οι οποίοι αναλαμβάνουν τη

– διαρκή **ενδοσχολική επιμόρφωση** των 5.500 εκπαιδευτικών που υπηρετούν στα σχολεία της **Οδύσσειας** -και όχι μόνο- ώστε να μπορούν να αξιοποιήσουν το

– διερευνητικό, διαθεματικό **εκπαιδευτικό λογισμικό** (48 πακέτα αναπτύχθηκαν εξ αρχής και 14 διεθνώς καταξιωμένα προϊόντα προσαρμόστηκαν) για όλες τις τάξεις Γυμνασίου και Λυκείου και τις διάφορες ειδικότητες καθηγητών. Το εκπαιδευτικό λογισμικό αξιοποιείται στα

– 385 σχολεία με **σχολικά εργαστήρια** (με τοπική και εξ αποστάσεως τεχνική υποστήριξη), δικτυωμένα στο **Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο**.

Ο εξελληνισμός και η προσαρμογή του εκπαιδευτικού λογισμικού **Cabri geometry II** στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της **Κίρκης**, έργο της Δράσης II: «Εκπαιδευτικό λογισμικό» της **Οδύσσειας**. Η δημόσια χρηματοδότηση της προσαρμογής εξασφαλίζει ότι η τιμή πώλησης του παρόντος λογισμικού στην Ελληνική αγορά δεν υπερβαίνει την αντίστοιχη στη διεθνή αγορά.

Η **Οδύσσεια** χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ, Β' και Γ' ΚΠΣ) και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνίας της Πληροφορίας του Γ' ΚΠΣ, του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Επιβλεψη: Διευθύνσεις Σπουδών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Κοινωνικού Παισίου Στήριξης του ΥΠΕΠΘ. Πιστοποίηση: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο). Ο σχεδιασμός, η επιστημονική τεχνική στήριξη, ο συντονισμός και η διοικητική και οικονομική διαχείριση γίνονται από το Ερευνητικό Ακαδημαϊκό Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών (Ε.Α. ΠΥ).

Στην υλοποίηση της **Οδύσσειας** συμμετέχουν πάνω από 1000 επιστήμονες, παιδαγωγοί, μηχανικοί και διοικητικοί υπάλληλοι, που εργάζονται σε 57 πανεπιστημιακά τμήματα, 53 εταιρίες και 18 μουσεία, ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα.

ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΑΝΑΘΟΧΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Κέντρο Πληροφόρησης Οδύσσειας:

Infodesk.Odyseia@cti.gr – <http://Odyseia.cti.gr/irkil/>